

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคม: ตามทัศนะของนิสิต นักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก” การวิจัยครั้งนี้แบ่งผลการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ตอน ตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์คุณสมบัติทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม จะใช้ค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคม: ตามทัศนะของนิสิต นักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก จำแนกด้านเผยแพร่ศาสนา ด้านประเพณี และพิธีกรรม และด้านการบริการชุมชน จะใช้ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการจัดอันดับความคาดหวัง โดยจะแยกเป็นรายชื่อ รายด้านและภาพรวม

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคม: ตามทัศนะของนิสิต นักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก จะใช้ t-test เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างในกรณีที่ตัวแปรที่ต้องการศึกษามี 2 กลุ่ม ได้แก่ เพศ สมาชิกชมรมกิจกรรม และสถานที่ตั้งครอบครัว และ การใช้ F-test เพื่อทำการเปรียบเทียบความแตกต่างในกรณีที่ตัวแปรของการศึกษามีมากกว่า 2 กลุ่ม ได้แก่ ชั้นปี สาขาวิชา และสถานศึกษาที่นักศึกษา กำลังศึกษาอยู่ และ ถ้าพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายชื่ออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายชื่อตามวิธีของ Turkey Method

ตอนที่ 1 รายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล คือ เพศ ชั้นปี สาขาวิชา สถานศึกษา สมาชิกชมรมกิจกรรมและสถานที่ตั้งครอบครัว จำนวน 490 คน สามารถสรุปผลได้ดังนี้

ตาราง 2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	166	33.9
1.2 หญิง	324	66.1
รวม	490	100.0
2. ชั้นปี		
2.1 ชั้นปีที่ 1	151	30.8
2.2 ชั้นปีที่ 2	192	39.2
2.3 ชั้นปีที่ 3	103	21.0
2.3 ชั้นปีที่ 4	44	9.0
รวม	490	100.0
3. สาขาวิชา		
3.1 วิทยาศาสตร์สุขภาพ	117	23.9
3.2 วิทยาศาสตร์กายภาพ	28	5.7
3.3 สังคมศาสตร์	345	70.4
รวม	490	100.0
4. สถานศึกษา		
4.1 มหาวิทยาลัยนเรศวร	260	53.1
4.2 มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม	190	38.8
4.3 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ศูนย์บริการพิษณุโลก	10	2.0
4.4 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา วิทยาเขตพิษณุโลก	30	6.1
รวม	490	100.0

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
5. สมาชิกชมรมกิจกรรม		
5.1 ชมรมพุทธศาสนา	61	12.4
5.2 ไม่ใช่ชมรมพุทธศาสนา	429	87.6
รวม	490	100.0
6. สถานที่ตั้งครอบครัว		
6.1 บ้านอยู่ใกล้วัดรัศมีไม่เกิน 1 กิโลเมตร	217	44.3
6.2 บ้านอยู่ไกลวัดรัศมีเกิน 1 กิโลเมตร	273	55.7
รวม	490	100.0

จากตาราง 2 แสดงจำนวนและร้อยละ พบว่า นิสิต นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 324 คน คิดเป็นร้อยละ 66.1 และเป็นเพศชาย จำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 33.9

เมื่อแยกตามชั้นปี พบว่า นิสิต นักศึกษาส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ระดับชั้นปีที่ 2 จำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 39.2 รองลงมาคือชั้นปีที่ 1 จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 30.8 ชั้นปีที่ 3 จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 21.0 และชั้นปีที่ 4 จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 9.0

เมื่อแยกตามสาขาวิชา พบว่า นิสิต นักศึกษาส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในสาขาวิชา สังคมศาสตร์ จำนวน 345 คน คิดเป็นร้อยละ 70.4 รองลงมาคือ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 23.9 และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 5.7

เมื่อแยกตามสถานศึกษา พบว่า นิสิต นักศึกษาส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยชั้นนเรศวร จำนวน 260 คน คิดเป็นร้อยละ 53.1 รองลงมาคือ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จำนวน 190 คน คิดเป็นร้อยละ 38.8 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา วิทยาเขตพิษณุโลก จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 6.1 และมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ศูนย์บริการพิษณุโลก จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0

เมื่อแยกตามชมรมกิจกรรม พบว่า นิสิต นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ใช่ชมรมพุทธศาสนา จำนวน 429 คน คิดเป็นร้อยละ 87.6 และชมรมพุทธศาสนา จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 12.4

เมื่อแยกตามสถานที่ตั้งครอบครัว พบว่า นิสิต นักศึกษาส่วนใหญ่บ้านอยู่ไกลวัดรัศมีเกิน 1 กิโลเมตร จำนวน 273 คน คิดเป็นร้อยละ 55.7 และบ้านอยู่ใกล้วัดรัศมีไม่เกิน 1 กิโลเมตร จำนวน 217 คน คิดเป็นร้อยละ 44.3

ตอนที่ 2 ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคม: ตามทัศนะของนิสิต นักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก

การศึกษานี้ได้จำแนกความคาดหวังตามบทบาทด้านเผยแผ่ศาสนา ด้านประเพณีและพิธีกรรม และด้านการบริการชุมชน (ตาราง 3-6) ดังต่อไปนี้

ตาราง 3 ระดับความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคม: ตามทัศนะของนิสิต นักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก จำแนกรายข้อในด้านการเผยแผ่ศาสนา

ข้อ	ด้านการเผยแผ่ศาสนา	\bar{x}	S.D	ระดับความคาดหวัง	อันดับที่
1	พระสงฆ์ควรเป็นผู้สอนศีลธรรมในสถานศึกษาทุกระดับ	4.09	0.86	มาก	5
2	พระสงฆ์ควรเทศน์หรือบรรยายธรรมให้ข้อคิดแก่นักเรียน	4.24	0.78	มาก	3
3	พระสงฆ์ควรอบรมให้ความรู้ด้านพุทธศาสนาและศีลธรรมแก่ประชาชน	4.34	0.77	มาก	2
4	พระสงฆ์ควรเทศน์สั่งสอนประชาชนในทุกวันพระ	4.17	0.87	มาก	4
5	พระสงฆ์ควรแสดงธรรมแก่ประชาชนทางสถานีวิทยุ	3.78	0.86	มาก	10
6	พระสงฆ์ควรแสดงธรรมแก่ประชาชนทางสถานีโทรทัศน์	3.79	0.90	มาก	9
7	พระสงฆ์ควรแนะนำให้ประชาชนเจริญกรรมฐานภาวนาตามความเหมาะสม	4.03	0.80	มาก	6

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อ	ด้านการเผยแพร่ศาสนา	\bar{x}	S.D	ระดับความคาดหวัง	อันดับที่
8	พระสงฆ์ควรจัดให้มีการเข้าค่ายอบรมศีลธรรมและปฏิบัติธรรมแก่ประชาชนเป็นประจำ	3.97	0.90	มาก	7
9	พระสงฆ์ควรเป็นต้นแบบในการประพฤติปฏิบัติที่ดี	4.57	0.75	มากที่สุด	1
10	พระสงฆ์ควรพิมพ์หนังสือธรรมเผยแพร่ตามโอกาสต่าง ๆ	3.88	0.93	มาก	8
รวม		4.09	0.43	มาก	-

จากตาราง 3 พบว่า "ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคม: ตามทัศนะของนิสิต นักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก ด้านการเผยแพร่ศาสนา โดยภาพรวม พบว่า มีความคาดหวังอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 อย่างไรก็ตามเมื่อแจกแจงรายข้อย่อย พบว่า ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาตามทัศนะของนิสิตที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ การเป็นต้นแบบในการประพฤติปฏิบัติที่ดี ซึ่งมีระดับความคาดหวังมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การอบรมให้ความรู้ด้านพุทธศาสนาและศีลธรรมแก่ประชาชน และการเทศน์หรือบรรยายธรรมให้ข้อคิดแก่นักเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57, 4.34 และ 4.20 ตามลำดับ

ตาราง 4 ระดับความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคม: ตามทัศนคติของนิสิต
นักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก จำแนกรายข้อในด้านประเพณีและ
พิธีกรรม

ข้อ	ด้านประเพณีและพิธีกรรม	\bar{x}	S.D	ระดับ ความ คาดหวัง	อันดับที่
1	พระสงฆ์ควรเป็นผู้นำในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนา	4.4 2	0.7 6	มาก	2
2	พระสงฆ์ควรมีส่วนร่วมในการประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ ของ หน่วยงานรัฐ	3.9 3	0.8 4	มาก	10
3	พระสงฆ์ควรให้ความรู้ด้านประเพณีพิธีกรรมแก่ประชาชน ผู้มาบำเพ็ญบุญในงานเทศกาลต่างๆ	4.2 2	0.7 9	มาก	7
4	พระสงฆ์ควรแนะนำให้ประชาชนประพฤติปฏิบัติตาม ประเพณีพิธีกรรม	4.2 5	0.7 9	มาก	6
5	พระสงฆ์ควรส่งเสริมให้ประชาชนประกอบศาสนพิธีในวัน สำคัญต่าง ๆ	4.3 0	0.7 7	มาก	3
6	พระสงฆ์ควรจัดศาสนพิธีในวันสำคัญทางพุทธศาสนาและ วันสำคัญต่าง ๆ	4.2 8	0.8 4	มาก	4
7	พระสงฆ์ควรไปเจริญพุทธมนต์ตามที่ประชาชนนิมนต์	4.1 0	0.8 2	มาก	8
8	พระสงฆ์ควรช่วยเหลือสนับสนุนให้ประชาชนประกอบ พิธีกรรมให้เหมาะสมกับประเพณี	4.2 7	0.7 5	มาก	5
9	พระสงฆ์ควรประพฤติปฏิบัติกิจของสงฆ์อย่างเคร่งครัด	4.5 6	0.7 2	มากที่สุด	1
10	พระสงฆ์ควรช่วยเหลือสนับสนุนประชาชนในการ ประกอบศาสนพิธีของครอบครัว	4.1 1	0.8 1	มาก	9
รวม		4.2 5	0.4 1	มาก	-

จากตาราง 4 พบว่า “ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคม: ตามทัศนะของนิสิต นักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก ด้านประเพณีและพิธีกรรม โดยภาพรวม พบว่า มีความคาดหวังอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 อย่างไรก็ตาม เมื่อแจกแจงรายข้อย่อย พบว่า ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาตามทัศนะของนิสิตที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ การประพฤติปฏิบัติกิจของสงฆ์อย่างเคร่งครัด ซึ่งมีระดับความคาดหวังมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การเป็นผู้นำในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนา และการส่งเสริมให้ประชาชนประกอบศาสนพิธีในวันสำคัญต่างๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56, 4.42 และ 4.30 ตามลำดับ

ตาราง 5 ระดับความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคม: ตามทัศนะของนิสิต นักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก จำแนกรายข้อในด้านการบริการชุมชน

ข้อ	ด้านการบริการชุมชน	\bar{x}	S.D	ระดับความคาดหวัง	อันดับที่
1	พระสงฆ์ควรมีบทบาทในการส่งเสริมให้ประชาชนเป็นคนดีมีคุณธรรม	4.43	0.70	มาก	1
2	พระสงฆ์ควรมีบทบาทในการประสานระหว่างภาครัฐและเอกชน	3.87	0.93	มาก	5
3	พระสงฆ์ควรมีบทบาทในการสงเคราะห์เด็กกำพร้า คนยากจน หรือคนชรา	3.80	0.93	มาก	6
4	พระสงฆ์ควรสนับสนุนส่งเสริมและให้ทุนการศึกษา แก่เด็กผู้ด้อยโอกาส	3.67	1.01	มาก	7
5	พระสงฆ์ควรช่วยให้คำปรึกษา เกี่ยวกับปัญหาชีวิตแก่ประชาชน	3.94	0.98	มาก	4
6	พระสงฆ์ควรมีบทบาทในการแนะนำช่วยเหลือประชาชนรักษาสุขภาพกายและสุขภาพจิต	3.97	0.92	มาก	3

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	ด้านการบริการชุมชน	\bar{x}	S.D	ระดับ ความ คาดหวัง	อันดับ ที่
7	พระสงฆ์ควรสนับสนุนส่งเสริมการสร้างอาชีพสุจริตแก่ประชาชน	4.10	0.88	มาก	2
8	พระสงฆ์ควรมีบทบาทในการหาทุนบริจาคช่วยผู้ประสบภัย	3.59	1.01	มาก	8
9	พระสงฆ์ควรมีบทบาทในการหาทุนเพื่อมาพัฒนาชุมชนให้เจริญ	3.36	1.05	ปานกลาง	10
10	พระสงฆ์ควรมีส่วนร่วมในการจัดตั้งกลุ่มองค์กรขึ้นในชุมชน เช่น ธนาคารข้าว ธนาคารควาย เป็นต้น	3.49	1.15	มาก	9
	รวม	3.82	0.56	มาก	-

จากตาราง 5 พบว่า "ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคม: ตามทัศนะของนิสิต นักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก ด้านบริการชุมชน โดยภาพรวม พบว่า ความคาดหวังอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 อย่างไรก็ตาม เมื่อแจกแจงรายข้อย่อย พบว่า ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาตามทัศนะของนิสิตที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ การมีบทบาทในการส่งเสริมให้ประชาชนเป็นคนดีมีคุณธรรม ซึ่งมีระดับความคาดหวังมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การสนับสนุนส่งเสริมการสร้างอาชีพสุจริตแก่ประชาชน และการมีบทบาทในการแนะนำช่วยเหลือประชาชนรักษาสุขภาพกายและสุขภาพจิตมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43, 4.10 และ 3.97 ตามลำดับ

ตาราง 6 ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคม: ตามทัศนคติของนิสิต นักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก ในภาพรวม

ข้อที่	บทบาทของพระสงฆ์	\bar{x}	S.D	ระดับความคาดหวัง	อันดับที่
1	ด้านการเผยแผ่ศาสนา	4.09	0.43	มาก	2
2	ด้านประเพณีและพิธีกรรม	4.25	0.41	มาก	1
3	ด้านการบริการชุมชน	3.82	0.56	มาก	3
	รวมเฉลี่ย	4.02	0.45	มาก	-

จากตาราง 6 พบว่า “ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคม: ตามทัศนคติของนิสิต นักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก โดยภาพรวม พบว่า มีความคาดหวังอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 และจากการพิจารณาตามรายด้าน พบว่า ด้านประเพณีและพิธีกรรม มีความคาดหวังมากเป็นอันดับหนึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 รองลงมาคือ ด้านเผยแผ่ศาสนามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 และด้านบริการชุมชนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคม

ตาราง 7 เปรียบเทียบความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคมในด้านการเผยแพร่ศาสนา จำแนกตามเพศ

ข้อ	ด้านการเผยแพร่ศาสนา	เพศ						t
		ชาย			หญิง			
		\bar{x}	S.D.	ระดับความคาดหวัง	\bar{x}	S.D.	ระดับความคาดหวัง	
1	พระสงฆ์ควรเป็นผู้สอนศีลธรรมในสถานศึกษาทุกระดับ	4.17	0.86	มาก	4.05	0.86	มาก	1.44
2	พระสงฆ์ควรเทศน์หรือบรรยายธรรมให้ข้อคิดแก่นักเรียน	4.32	0.75	มาก	4.20	0.80	มาก	1.53
3	พระสงฆ์ควรอบรมให้ความรู้ด้านพุทธศาสนาและศีลธรรมแก่ประชาชน	4.34	0.81	มาก	4.34	0.76	มาก	0.03*
4	พระสงฆ์ควรเทศน์สั่งสอนประชาชนในทุกวันพระ	4.25	0.88	มาก	4.12	0.87	มาก	1.55
5	พระสงฆ์ควรแสดงธรรมแก่ประชาชนทางสถานีวิทยุ	3.75	0.88	มาก	3.80	0.85	มาก	0.67
6	พระสงฆ์ควรแสดงธรรมแก่ประชาชนทางสถานีโทรทัศน์	3.76	0.94	มาก	3.81	0.89	มาก	0.61
7	พระสงฆ์ควรแนะนำให้ประชาชนเจริญกรรมฐานภาวนาตามความเหมาะสม	4.04	0.85	มาก	4.11	0.78	มาก	-1.01
8	พระสงฆ์ควรจัดให้มีการเข้าค่ายอบรมศีลธรรมและปฏิบัติธรรมแก่ประชาชนเป็นประจำ	3.95	0.97	มาก	3.98	0.87	มาก	-0.45
9	พระสงฆ์ควรเป็นต้นแบบในการประพฤติปฏิบัติที่ดี	4.53	0.78	มากที่สุด	4.60	0.74	มากที่สุด	-0.82
10	พระสงฆ์ควรพิมพ์หนังสือธรรมเผยแพร่ตามโอกาสต่าง ๆ	3.83	0.95	มาก	3.90	0.93	มาก	-0.78
	รวม	4.09	0.86	มาก	4.09	0.86	มาก	0.064

หมายเหตุ : * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 7 ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคม: ตามทัศนะของนิสิต นักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก ด้านการเผยแพร่ศาสนา จำแนกตามเพศ โดยภาพรวม พบว่ามีความคาดหวังไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคม: ตามทัศนะของนิสิต นักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก ในด้านการเผยแพร่ศาสนา พบว่านักศึกษาเพศชาย มีความคาดหวังอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 เมื่อแจกแจงรายช้อย่อย พบว่า ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาตามทัศนะของนิสิตที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ การเป็นต้นแบบในการปฏิบัติที่ดี ซึ่งมีระดับความคาดหวังมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การอบรมให้ความรู้ด้านพุทธศาสนาและศีลธรรมแก่ประชาชน และการเทศน์หรือบรรยายธรรมให้ข้อคิดแก่นักเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53, 4.34 และ 4.32 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคม: ตามทัศนะของนิสิต นักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก ในด้านการเผยแพร่ศาสนา พบว่า นักศึกษาเพศหญิง มีความคาดหวังอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 เมื่อแจกแจงรายช้อย่อย พบว่า ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาตามทัศนะของนิสิตที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ การเป็นต้นแบบในการปฏิบัติที่ดี ซึ่งมีระดับความคาดหวังมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การอบรมให้ความรู้ด้านพุทธศาสนาและศีลธรรมแก่ประชาชน และการเทศน์หรือบรรยายธรรมให้ข้อคิดแก่นักเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60, 4.34 และ 4.20 ตามลำดับ

จากการพิจารณาตามรายช้อย่อยของนิสิต นักศึกษา พบว่าพระสงฆ์ควรอบรมให้ความรู้ด้านพุทธศาสนาและศีลธรรมแก่ประชาชน ในเพศชายและเพศหญิงมีความคาดหวังแตกต่างกัน ส่วนข้ออื่นๆ มีความคาดหวังไม่แตกต่างกัน

ตาราง 8 เปรียบเทียบความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคมในด้านประเพณีและพิธีกรรม จำแนกตามเพศ

ข้อ	ด้านประเพณีและพิธีกรรม	เพศ						t
		ชาย			หญิง			
		\bar{x}	S.D.	ระดับความคาดหวัง	\bar{x}	S.D.	ระดับความคาดหวัง	
1	พระสงฆ์ควรเป็นผู้นำในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนา	4.42	0.78	มาก	4.42	0.74	มาก	-0.9
2	พระสงฆ์ควรมีส่วนร่วมในการประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ ของหน่วยงานรัฐ	3.96	0.81	มาก	3.92	0.85	มาก	0.51
3	พระสงฆ์ควรให้ความรู้ด้านประเพณีพิธีกรรมแก่ประชาชนผู้มาบำเพ็ญบุญในงานเทศกาลต่างๆ	4.19	0.83	มาก	4.23	0.77	มาก	-0.53
4	พระสงฆ์ควรแนะนำให้ประชาชนประพฤติปฏิบัติตามประเพณีพิธีกรรม	4.21	0.80	มาก	4.27	0.79	มาก	-0.80
5	พระสงฆ์ควรส่งเสริมให้ประชาชนประกอบศาสนพิธีในวันสำคัญต่าง ๆ	4.27	0.77	มาก	4.31	0.77	มาก	-0.59
6	พระสงฆ์ควรจัดศาสนพิธีในวันสำคัญทางพุทธศาสนาและวันสำคัญต่าง ๆ	4.21	0.85	มาก	4.31	0.83	มาก	-1.21
7	พระสงฆ์ควรไปเจริญพุทธมนต์ตามที่ประชาชนนิมนต์	4.05	0.82	มาก	4.12	0.82	มาก	-0.84
8	พระสงฆ์ควรช่วยเหลือสนับสนุนให้ประชาชนประกอบพิธีกรรมให้เหมาะสมกับประเพณี	4.28	0.75	มาก	4.27	0.75	มาก	0.03*
9	พระสงฆ์ควรประพฤติปฏิบัติกิจของสงฆ์อย่างเคร่งครัด	4.47	0.79	มาก	4.61	0.68	มากที่สุด	0.14
10	พระสงฆ์ควรช่วยเหลือสนับสนุนประชาชนในการประกอบศาสนพิธีของครอบครัว	4.17	0.80	มาก	4.08	0.82	มาก	0.08
รวม		4.22	0.80	มาก	4.25	0.78	มาก	0.08

หมายเหตุ : * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 8 ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคม: ตามทัศนะของนิสิต นักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก ด้านประเพณีและพิธีกรรม จำแนกตามเพศ โดยภาพรวม พบว่า มีความคาดหวังไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคม: ตามทัศนะของนิสิต นักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก ในด้านประเพณีและพิธีกรรมจำแนกตามเพศ พบว่า นิสิต นักศึกษาเพศชายมีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 ใดๆก็ตามเมื่อแจกแจงรายช้อย่อย พบว่า ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคมตามทัศนะของนิสิต นักศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ การประพฤติปฏิบัติกิจของสงฆ์อย่างเคร่งครัด ซึ่งมีระดับความคาดหวังมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การเป็นผู้นำในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนา และการช่วยเหลือสนับสนุนให้ประชาชนประกอบพิธีกรรมให้เหมาะสมกับประเพณีที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47, 4.42 และ 4.28 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคม: ตามทัศนะของนิสิต นักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก ในด้านประเพณีและพิธีกรรม พบว่า นิสิต นักศึกษาเพศหญิงมีความคาดหวังอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 เมื่อแจกแจงรายช้อย่อย พบว่า ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาตามทัศนะของนิสิตที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ การควรประพฤติปฏิบัติกิจของสงฆ์อย่างเคร่งครัดซึ่งมีระดับความคาดหวังมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การเป็นผู้นำในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนา การส่งเสริมให้ประชาชนประกอบศาสนพิธีในวันสำคัญต่าง ๆ และจัดศาสนพิธีในวันสำคัญทางพุทธศาสนาและวันสำคัญต่างๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.61, 4.42 และ 4.31 ตามลำดับ

จากการพิจารณารายชื่อของนิสิต นักศึกษา พบว่าพระสงฆ์ควรช่วยเหลือสนับสนุนให้ประชาชนประกอบพิธีกรรมให้เหมาะสมกับประเพณี เพศชายและเพศหญิงมีความคาดหวังแตกต่างกัน ส่วนช้อย่อยๆ มีความคาดหวังไม่แตกต่างกัน

ตาราง 9 เปรียบเทียบความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคมในด้านการบริการชุมชน จำแนกตามเพศ

ข้อ	ด้านการบริการชุมชน	เพศ						t
		ชาย		หญิง				
		\bar{x}	S.D.	ระดับความคาดหวัง	\bar{x}	S.D.	ระดับความคาดหวัง	
1	พระสงฆ์ควรมีบทบาทในการส่งเสริมให้ประชาชนเป็นคนดีมีคุณธรรม	4.46	0.71	มาก	4.42	0.70	มาก	0.04*
2	พระสงฆ์ควรมีบทบาทในการประสานระหว่างภาครัฐและเอกชน	3.93	0.95	มาก	3.84	0.92	มาก	0.09
3	พระสงฆ์ควรมีบทบาทในการสงเคราะห์เด็กกำพร้า คนยากจน หรือคนชรา	3.87	0.90	มาก	3.76	0.94	มาก	0.11
4	พระสงฆ์ควรสนับสนุนส่งเสริมและให้ทุนการศึกษา แก่เด็กผู้ด้อยโอกาส	3.72	1.00	มาก	3.65	1.01	มาก	0.78
5	พระสงฆ์ควรช่วยให้คำปรึกษา เกี่ยวกับปัญหาชีวิตแก่ประชาชน	4.10	0.92	มาก	3.86	1.00	มาก	0.24
6	พระสงฆ์ควรมีบทบาทในการแนะนำช่วยเหลือประชาชนรักษาสุขภาพกายและสุขภาพจิต	4.10	0.84	มาก	3.90	0.95	มาก	0.20
7	พระสงฆ์ควรสนับสนุนส่งเสริมการสร้างอาชีพสุจริตแก่ประชาชน	4.22	0.84	มาก	4.04	0.89	มาก	0.18
8	พระสงฆ์ควรมีบทบาทในการหาทุนบริจาคช่วยเหลือผู้ประสบภัย	3.66	0.96	ปานกลาง	3.56	1.02	ปานกลาง	0.09
9	พระสงฆ์ควรมีบทบาทในการหาทุนเพื่อมาพัฒนาชุมชนให้เจริญ	3.69	1.00	ปานกลาง	3.60	1.06	ปานกลาง	0.09
10	พระสงฆ์ควรมีส่วนร่วมในการจัดตั้งกลุ่มองค์กรขึ้นในชุมชน เช่น ธนาคารข้าว ธนาคารควาย เป็นต้น	3.48	1.21	ปานกลาง	3.49	1.12	ปานกลาง	0.01*
	รวม	3.92	0.93	มาก	3.81	0.96	มาก	0.09

หมายเหตุ : * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 9 ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคม: ตามทัศนะของนิสิต นักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก ด้านการบริการชุมชน จำแนกตามเพศ โดยภาพรวม พบว่า มีความคาดหวังไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคม: ตามทัศนะของนิสิต นักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก ด้านการบริการชุมชน จำแนกตามเพศ พบว่าเพศชาย มีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 อย่างไรก็ตามเมื่อแจกแจงรายข้อย่อย พบว่า ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาตามทัศนะของนิสิตนักศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ การมีบทบาทในการส่งเสริมให้ประชาชนเป็นคนดีมีคุณธรรม ซึ่งมีระดับความคาดหวังมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การสนับสนุนส่งเสริมการสร้างอาชีพสุจริตแก่ประชาชน การช่วยให้คำปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาชีวิตแก่ประชาชน และการมีบทบาทในการแนะนำช่วยเหลือประชาชนรักษาสุขภาพกายและสุขภาพจิต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46, 4.22 และ 4.10 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคมฯ ในด้านการบริการชุมชน พบว่า นักศึกษาเพศหญิง มีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 อย่างไรก็ตามเมื่อแจกแจงรายข้อย่อย พบว่า ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาตามทัศนะของนิสิตนักศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ การมีบทบาทในการส่งเสริมให้ประชาชนเป็นคนดีมีคุณธรรม ซึ่งมีระดับความคาดหวังมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การสนับสนุนส่งเสริมการสร้างอาชีพสุจริตแก่ประชาชน และการมีบทบาทในการแนะนำช่วยเหลือประชาชนรักษาสุขภาพกายและสุขภาพจิตมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46, 4.04 และ 3.90 ตามลำดับ

จากการพิจารณารายข้อของนิสิต นักศึกษา พบว่าพระสงฆ์ควรมีบทบาทในการส่งเสริมให้ประชาชนเป็นคนดีมีคุณธรรมและพระสงฆ์ควรมีส่วนร่วมในการจัดตั้งกลุ่มองค์กรขึ้นในชุมชน เช่น ธนาคารข้าว ธนาคารควาย เป็นต้น ในเพศชายและเพศหญิงมีความคาดหวังแตกต่างกัน ส่วนข้ออื่น ๆ มีความคาดหวังไม่แตกต่างกัน

ตาราง 10 เปรียบเทียบความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคมในด้านการเผยแพร่ศาสนา จำแนกตามชั้นปี

ชื่อ	ด้านการเผยแพร่ศาสนา	ชั้นปี											F	Tukey	
		ชั้นปีที่ 1 (1)			ชั้นปีที่ 2 (2)			ชั้นปีที่ 3 (3)			ชั้นปีที่ 4 (4)				
		\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คาดหวัง	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คาดหวัง	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คาดหวัง	\bar{x}	S.D.			ระดับ ความ คาดหวัง
1	พระสงฆ์ควรเป็นผู้สอน ศีลธรรมในสถานศึกษา ทุกระดับ	4.14	0.77	มาก	4.04	0.92	มาก	4.15	0.90	มาก	4.02	0.82	มาก	0.06	-
2	พระสงฆ์ควรเทศน์หรือ บรรยายธรรมให้ข้อคิดแก่ นักเรียน	4.26	0.76	มาก	4.23	0.82	มาก	4.23	0.79	มาก	4.25	0.71	มาก	0.99	-
3	พระสงฆ์ควรอบรมให้ ความรู้ด้านพุทธศาสนา และศีลธรรมแก่ประชาชน	4.28	0.76	มาก	4.33	0.79	มาก	4.45	0.71	มาก	4.32	0.85	มาก	0.42	-
4	พระสงฆ์ควรเทศน์สั่งสอน ประชาชนในทุกวันพระ	4.09	0.94	มาก	4.10	0.84	มาก	4.03	0.76	มาก	4.39	0.92	มาก	0.06	-
5	พระสงฆ์ควรแสดงธรรม แก่ประชาชนทางสถานี วิทยุ	3.75	0.83	มาก	3.72	0.88	มาก	3.97	0.85	มาก	3.75	0.81	มาก	0.09	-

หมายเหตุ : * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	ด้านการเผยแพร่ศาสนา	ชั้นปี												F	Tukey
		ชั้นปีที่ 1			ชั้นปีที่ 2			ชั้นปีที่ 3			ชั้นปีที่ 4				
		\bar{x}	S.D.	ระดับ คาดหวัง											
6	พระสงฆ์ควรแสดงธรรมแก่ ประชาชนทางสถานีโทรทัศน์	3.78	0.90	มาก	3.71	0.94	มาก	3.95	0.89	มาก	3.82	0.75	มาก	0.20	-
7	พระสงฆ์ควรแนะนำให้ ประชาชนเจริญกรรมฐาน ภาวนาตามความเหมาะสม	3.96	0.80	มาก	4.10	0.79	มาก	4.21	0.76	มาก	4.18	0.89	มาก	0.07	-
8	พระสงฆ์ควรจัดให้มีการเข้าค่าย อบรมศีลธรรมและปฏิบัติธรรม แก่ประชาชนเป็นประจำ	3.91	0.92	มาก	3.89	0.86	มาก	4.13	0.88	มาก	4.16	1.05	มาก	0.07	-
9	พระสงฆ์ควรเป็นต้นแบบในการ ประพฤติปฏิบัติที่ดี	4.43	0.77	มาก	4.60	0.76	มากที่สุด	4.80	0.51	มากที่สุด	4.50	0.92	มาก	0.00**	1-2** 1-3*
10	พระสงฆ์ควรพิมพ์หนังสือธรรม เผยแพร่ตามโอกาสต่าง ๆ	3.87	0.84	มาก	3.80	0.96	มาก	3.95	0.99	มาก	4.07	0.97	มาก	0.27	-
รวม		4.05	0.82	มาก	4.05	0.85	มาก	4.19	0.80	มาก	4.15	0.87	มาก	0.21	-

หมายเหตุ : * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 10 ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคม: ตามทัศนคติของนิสิต นักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก ด้านการเผยแพร่ศาสนา จำแนกตามชั้นปี โดยภาพรวม พบว่า มีความคาดหวังไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคม: ตามทัศนคติของนิสิต นักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก ด้านการเผยแพร่ศาสนาจำแนกตามชั้นปี พบว่า

ชั้นปีที่ 1 มีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05 อย่างไรก็ตามเมื่อแจกแจงรายข้อย่อย พบว่า ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาตามทัศนคติของนิสิตที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ การเป็นต้นแบบในการประพฤติปฏิบัติที่ดี ซึ่งมีระดับความคาดหวังมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การอบรมให้ความรู้ด้านพุทธศาสนาและศีลธรรมแก่ประชาชน และการเทศน์หรือบรรยายธรรมให้ข้อคิดแก่นักเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43, 4.28 และ 4.26 ตามลำดับ ส่วนความคาดหวังน้อยที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 คือพระสงฆ์ควรแสดงธรรมแก่ประชาชนทางสถานีวิทยุ รองลงมาคือพระสงฆ์ควรแสดงธรรมแก่ประชาชนทางสถานีโทรทัศน์ และพระสงฆ์ควรพิมพ์หนังสือธรรมเผยแผ่ตามโอกาสต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78, 3.87 ตามลำดับ

ชั้นปีที่ 2 มีความคาดหวังอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05 อย่างไรก็ตามเมื่อแจกแจงรายข้อย่อย พบว่า ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาตามทัศนคติของนิสิตที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ การเป็นต้นแบบในการประพฤติปฏิบัติที่ดี ซึ่งมีระดับความคาดหวังมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การอบรมให้ความรู้ด้านพุทธศาสนาและศีลธรรมแก่ประชาชน และการเทศน์หรือบรรยายธรรมให้ข้อคิดแก่นักเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60, 4.33 และ 4.23 ตามลำดับ ส่วนความคาดหวังน้อยที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71 คือพระสงฆ์ควรแสดงธรรมแก่ประชาชนทางสถานีโทรทัศน์ รองลงมาคือพระสงฆ์ควรแสดงธรรมแก่ประชาชนทางสถานีวิทยุ และ พระสงฆ์ควรพิมพ์หนังสือธรรมเผยแผ่ตามโอกาสต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 และ 3.80 ตามลำดับ

ชั้นปีที่ 3 มีความคาดหวังอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 อย่างไรก็ตามเมื่อแจกแจงรายข้อย่อย พบว่า ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาตามทัศนคติของนิสิตที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ การเป็นต้นแบบในการประพฤติปฏิบัติที่ดี ซึ่งมีระดับความคาดหวังมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การอบรมให้ความรู้ด้านพุทธศาสนาและศีลธรรมแก่ประชาชน และการเทศน์หรือบรรยายธรรมให้ข้อคิดแก่นักเรียนแนะนำให้ประชาชนเจริญกรรมฐานภาวนาตาม

ความเหมาะสม 4.80, 4.45 และ 4.21ตามลำดับ ส่วนความคาดหวังน้อยที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 คือ พระสงฆ์ควรแสดงธรรมแก่ประชาชนทางสถานีโทรทัศน์ และพระสงฆ์ควรพิมพ์หนังสือธรรมเผยแผ่ตามโอกาสต่างๆ รองลงมาคือพระสงฆ์ควรแสดงธรรมแก่ประชาชนทางสถานีวิทยุ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97ตามลำดับ

ชั้นปีที่ 4 มีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 อย่างไรก็ตามเมื่อแจกแจงรายข้อย่อย พบว่า ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาตามทัศนะของนิสิตที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ การเป็นต้นแบบในการประพฤติปฏิบัติที่ดี ซึ่งมีระดับความคาดหวังมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การเทศน์สั่งสอนประชาชนในทุกวันพระและการอบรมให้ความรู้ด้านศาสนาและศีลแก่ประชาชน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50, 4.39 และ 4.32 ตามลำดับ ส่วนความคาดหวังน้อยที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 คือ พระสงฆ์ควรแสดงธรรมแก่ประชาชนทางสถานีวิทยุ รองลงมาคือพระสงฆ์ควรแสดงธรรมแก่ประชาชนทางสถานีโทรทัศน์ และพระสงฆ์ควรเป็นผู้สอนศีลธรรมในสถานศึกษาทุกระดับมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 และ 4.07 ตามลำดับ

จากการพิจารณารายข้อของนิสิต นักศึกษา ชั้นปีที่ 1, ชั้นปีที่ 2, ชั้นปีที่ 3 และ ชั้นปีที่ 4 ได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างตามรายข้อ พบว่า ชั้นปีที่แตกต่างกันมีความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคมในด้านการเผยแพรศาสนาแตกต่างกัน ได้แก่ นิสิต นักศึกษา ชั้นปีที่ 1 และ ชั้นปีที่ 3 มีความคาดหวังในเรื่องพระสงฆ์ควรเป็นต้นแบบในการประพฤติปฏิบัติที่ดีแตกต่างกัน ส่วนข้ออื่น ๆ มีความคาดหวังไม่แตกต่างกัน

ตาราง 11 เปรียบเทียบความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคมในด้านประเพณีและพิธีกรรม จำแนกตามชั้นปี

ข้อ	ด้านประเพณีและพิธีกรรม	ชั้นปี												F	Tukey
		ชั้นปีที่ 1			ชั้นปีที่ 2			ชั้นปีที่ 3			ชั้นปีที่ 4				
		\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คาดหวัง											
1	พระสงฆ์ควรเป็นผู้นำในการ ประกอบพิธีกรรมทาง ศาสนา	4.36	0.72	มาก	4.40	0.81	มาก	4.53	0.65	มากที่สุด	4.45	0.82	มาก	0.33	-
2	พระสงฆ์ควรมีส่วนร่วมใน การประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ ของหน่วยงานรัฐ	3.99	0.78	มาก	3.79	0.88	มาก	4.10	0.78	มาก	3.98	0.92	มาก	0.01*	2-3**
3	พระสงฆ์ควรให้ความรู้ด้าน ประเพณีพิธีกรรมแก่ ประชาชนผู้มาบำเพ็ญบุญ ในงานเทศกาลต่างๆ	4.15	0.76	มาก	4.16	0.79	มาก	4.44	0.69	มาก	4.20	0.97	มาก	0.01*	1-3**
4	พระสงฆ์ควรแนะนำให้ ประชาชนประพฤติปฏิบัติ ตามประเพณีพิธีกรรม	4.17	0.75	มาก	4.23	0.79	มาก	4.35	0.82	มาก	4.36	0.83	มาก	0.25	-
5	พระสงฆ์ควรส่งเสริมให้ ประชาชนประกอบศาสนพิธี ในวันสำคัญต่าง ๆ	4.25	0.77	มาก	4.26	0.78	มาก	4.41	0.72	มาก	4.43	0.81	มาก	0.19	-

หมายเหตุ : * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อ	ด้านประเพณีและพิธีกรรม	ชั้นปี												F	Tukey
		ชั้นปีที่ 1			ชั้นปีที่ 2			ชั้นปีที่ 3			ชั้นปีที่ 4				
		\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คาดหวัง											
6	พระสงฆ์ควรจัดศาสนพิธีในวันสำคัญทางพุทธศาสนาและวันสำคัญต่าง ๆ	4.25	0.81	มาก	4.22	0.88	มาก	4.35	0.78	มาก	4.43	0.70	มาก	0.36	-
7	พระสงฆ์ควรไปเจริญพุทธมนต์ตามที่ประชาชนนิมนต์	4.10	0.75	มาก	4.04	0.86	มาก	4.23	0.79	มาก	4.05	0.91	มาก	0.25	-
8	พระสงฆ์ควรช่วยเหลือสนับสนุนให้ประชาชนประกอบพิธีกรรมให้เหมาะสมกับประเพณี	4.27	0.77	มาก	4.18	0.77	มาก	4.45	0.69	มาก	4.32	0.67	มาก	0.03*	2-3*
9	พระสงฆ์ควรประพฤติปฏิบัติกิจของสงฆ์อย่างเคร่งครัด	4.42	0.78	มาก	4.59	0.68	มากที่สุด	4.75	0.55	มากที่สุด	4.50	0.87	มาก	0.00*	1-3*
10	พระสงฆ์ควรช่วยเหลือสนับสนุนประชาชนในการประกอบศาสนพิธีของครอบครัว	4.11	0.81	มาก	4.05	0.79	มาก	4.20	0.84	มาก	4.16	0.88	มาก	0.48	-
	รวม	4.20	0.77	มาก	4.19	0.80	มาก	4.38	0.73	มาก	4.30	0.85	มาก	0.36	-

หมายเหตุ : * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 11 ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคม: ตามทัศนคติของ นิสิต นักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก ด้านประเพณีและพิธีกรรม จำแนกตามชั้นปี โดยภาพรวม พบว่า มีความคาดหวังไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคม: ตามทัศนคติของ นิสิต นักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก ด้านการเผยแพร่ศาสนาจำแนกตามชั้นปี พบว่า

ชั้นปีที่ 1 มีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 อย่างไรก็ตามเมื่อแจกแจงรายข้อย่อย พบว่า ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาตามทัศนคติของนิสิตที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ การประพฤติปฏิบัติกิจของสงฆ์อย่างเคร่งครัด ซึ่งมีระดับความคาดหวังมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การเป็นผู้นำในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนาและการช่วยเหลือสนับสนุนให้ประชาชนประกอบพิธีกรรมให้เหมาะสมกับประเพณี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42, 4.36 และ 4.27 ตามลำดับ ส่วนความคาดหวังน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99 คือพระสงฆ์ควรมีส่วนร่วมในการประกอบพิธีกรรมต่างๆ ของหน่วยงานรัฐ รองลงมาคือ พระสงฆ์ควรไปเจริญพุทธมนต์ตามที่ประชาชนนิมนต์ และพระสงฆ์ควรช่วยเหลือสนับสนุนประชาชนในการประกอบศาสนพิธีของครอบครัว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 และ 4.11 ตามลำดับ

ชั้นปีที่ 2 มีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 อย่างไรก็ตามเมื่อแจกแจงรายข้อย่อย พบว่า ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาตามทัศนคติของนิสิตที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ การประพฤติปฏิบัติกิจของสงฆ์อย่างเคร่งครัดซึ่งมีระดับความคาดหวังมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การเป็นผู้นำในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนา และการส่งเสริมให้ประชาชนประกอบศาสนพิธีในวันสำคัญต่างๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59, 4.40 และ 4.26 ตามลำดับ ส่วนความคาดหวังน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 คือพระสงฆ์ควรมีส่วนร่วมในการประกอบพิธีกรรมต่างๆ ของหน่วยงานรัฐ รองลงมาคือ พระสงฆ์ควรไปเจริญพุทธมนต์ตามที่ประชาชนนิมนต์ และ พระสงฆ์ควรช่วยเหลือสนับสนุนประชาชนในการประกอบศาสนพิธีของครอบครัวมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 และ 4.05ตามลำดับ

ชั้นปีที่ 3 มีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 อย่างไรก็ตามเมื่อแจกแจงรายข้อย่อย พบว่า ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาตามทัศนคติของนิสิตที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ การประพฤติปฏิบัติกิจของสงฆ์อย่างเคร่งครัดซึ่งมีระดับความคาดหวังมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การเป็นผู้นำในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนา และการช่วยเหลือสนับสนุนให้ประชาชนประกอบพิธีกรรมให้เหมาะสมกับประเพณี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.75,

4.53 และ 4.45 ตามลำดับ ส่วนความคาดหวังน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 คือพระสงฆ์ควรมีส่วนร่วมในการประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ ของหน่วยงานรัฐ รองลงมาคือ พระสงฆ์ควรช่วยเหลือสนับสนุนประชาชนในการประกอบศาสนพิธีของครอบครัว และพระสงฆ์ควรไปเจริญพุทธมนต์ตามที่ประชาชนนิมนต์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 และ 4.23 ตามลำดับ

ชั้นปีที่ 4 มีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 อย่างไรก็ตามเมื่อแจกแจงรายข้อย่อย พบว่า ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาตามทัศนะของนิสิตที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ การประพฤติปฏิบัติกิจของสงฆ์อย่างเคร่งครัด ซึ่งมีระดับความคาดหวังมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การเป็นผู้นำในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนา ส่งเสริมให้ประชาชนประกอบศาสนพิธีในวันสำคัญต่างๆ และการจัดศาสนพิธีในวันสำคัญทางพุทธศาสนาและวันสำคัญต่างๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 , 4.45 และ 4.43 ตามลำดับ ส่วนความคาดหวังน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 คือพระสงฆ์ควรมีส่วนร่วมในการประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ ของหน่วยงานรัฐ รองลงมาคือ พระสงฆ์ควรไปเจริญพุทธมนต์ตามที่ประชาชนนิมนต์ และ พระสงฆ์ควรช่วยเหลือสนับสนุนประชาชนในการประกอบศาสนพิธีของครอบครัว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05 และ 4.16 ตามลำดับ

จากการพิจารณารายข้อของนิสิต นักศึกษา ชั้นปีที่ 1, ชั้นปีที่ 2, ชั้นปีที่ 3 และ ชั้นปีที่ 4 ได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างตามรายคู่ พบว่า ชั้นปีที่แตกต่างกันมีความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคมในด้านประเพณีและพิธีกรรมแตกต่างกัน ได้แก่ ชั้นปีที่ 1 และ ชั้นปีที่ 3 มีความคาดหวังในเรื่องพระสงฆ์ควรให้ความรู้ด้านประเพณีพิธีกรรมแก่ประชาชนผู้มาบำเพ็ญบุญในงานเทศกาลต่าง ๆ และในเรื่องพระสงฆ์ควรประพฤติปฏิบัติกิจของสงฆ์อย่างเคร่งครัดแตกต่างกัน ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 มีความคาดหวังในเรื่องพระสงฆ์ควรมีส่วนร่วมในการประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ ของหน่วยงานรัฐ และพระสงฆ์ควรช่วยเหลือสนับสนุนให้ประชาชนประกอบพิธีกรรมให้เหมาะสมกับประเพณีแตกต่างกัน ส่วนข้ออื่น ๆ มีความคาดหวังไม่แตกต่างกัน

ตาราง 12 เปรียบเทียบความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคมในด้านการบริการชุมชน จำแนกตามชั้นปี

ข้อ	ด้านการบริการชุมชน	ชั้นปี												F	Tukey
		ชั้นปีที่ 1			ชั้นปีที่ 2			ชั้นปีที่ 3			ชั้นปีที่ 4				
		\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คาดหวัง											
1	พระสงฆ์ควรมีบทบาทในการส่งเสริมให้ประชาชนเป็นคนดี มีคุณธรรม	4.36	0.17	มาก	4.40	0.70	มาก	4.60	0.60	มากที่สุด	4.45	0.87	มาก	0.02*	1-3*
2	พระสงฆ์ควรมีบทบาทในการประสานระหว่างภาครัฐและเอกชน	3.87	0.85	มาก	3.83	0.58	มาก	3.96	1.02	มาก	3.89	0.86	มาก	0.71	-
3	พระสงฆ์ควรมีบทบาทในการสงเคราะห์เด็กกำพร้า คนยากจน หรือคนชรา	3.81	0.90	มาก	3.74	0.98	มาก	3.83	0.93	มาก	3.89	0.81	มาก	0.74	-
4	พระสงฆ์ควรสนับสนุนส่งเสริมและให้ทุนการศึกษา แก่เด็กผู้ด้อยโอกาส	3.73	0.97	มาก	3.60	1.04	มาก	3.70	1.03	มาก	3.70	0.87	มาก	0.69	-
5	พระสงฆ์ควรช่วยให้คำปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาชีวิตแก่ประชาชน	3.98	0.93	มาก	3.81	1.04	มาก	4.06	0.94	มาก	4.11	0.89	มาก	0.08	-

หมายเหตุ : * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อ	ด้านการบริการชุมชน	ชั้นปี											F	Tukey	
		ชั้นปีที่ 1			ชั้นปีที่ 2			ชั้นปีที่ 3			ชั้นปีที่ 4				
		\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คาดหวัง	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คาดหวัง	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คาดหวัง	\bar{x}	S.D.			ระดับ ความ คาดหวัง
6	พระสงฆ์ควรมีบทบาทในการแนะนำช่วยเหลือประชาชนรักษาสุขภาพกายและสุขภาพจิต	3.94	0.88	มาก	3.86	0.97	มาก	4.11	0.87	มาก	4.16	0.80	มาก	0.07	-
7	พระสงฆ์ควรสนับสนุนส่งเสริมการสร้างอาชีพสุจริตแก่ประชาชน	4.13	0.77	มาก	4.01	0.97	มาก	4.23	0.83	มาก	4.11	0.86	มาก	0.21	-
8	พระสงฆ์ควรมีบทบาทในการหาทุนบริจาคช่วยผู้ประสบภัย	3.70	0.92	มาก	3.51	1.04	มาก	3.70	1.06	มาก	3.50	0.97	ปานกลาง	0.30	-
9	พระสงฆ์ควรมีบทบาทในการหาทุนเพื่อมาพัฒนาชุมชนให้เจริญ	3.73	0.93	มาก	3.52	0.11	มาก	3.73	1.02	มาก	3.55	1.10	มาก	1.94	-
10	พระสงฆ์ควรมีส่วนร่วมในการจัดตั้งกลุ่มองค์กรขึ้นในชุมชน เช่น ธนาคารข้าว ธนาคารควาย เป็นต้น	3.58	1.07	มาก	3.38	1.25	ปานกลาง	3.58	1.03	มาก	3.41	1.18	ปานกลาง	0.32	-
รวม		3.89	0.84	มาก	3.78	0.87	มาก	3.95	0.93	มาก	3.88	0.92	มาก	0.20	-

หมายเหตุ : * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 * * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 12 ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคม: ตามทัศนคติของนิสิต นักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก ด้านการบริการชุมชน จำแนกตามชั้นปี โดยภาพรวม พบว่า มีความคาดหวังไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคม: ตามทัศนคติของนิสิต นักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก ด้านการบริการชุมชน จำแนกตามชั้นปี พบว่า

ชั้นปีที่ 1 มีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 อย่างไรก็ตามเมื่อแจกแจงรายช้อย่อย พบว่า ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาตามทัศนคติของนิสิตที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ การมีบทบาทในการส่งเสริมให้ประชาชนเป็นคนดีมีคุณธรรม ซึ่งมีระดับความคาดหวังมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การสนับสนุนส่งเสริมการสร้างอาชีพสุจริตแก่ประชาชน และการช่วยให้คำปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาชีวิตแก่ประชาชน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36, 4.13 และ 3.98 ตามลำดับ ส่วนความคาดหวังน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 คือพระสงฆ์ควรมีส่วนร่วมในการจัดตั้งกลุ่มองค์กรขึ้นในชุมชน เช่น ธนาคารข้าว ธนาคารควาย เป็นต้น รองลงมาคือพระสงฆ์ควรมีบทบาทในการหาทุนบริจาคช่วยผู้ประสบภัย พระสงฆ์ควรสนับสนุนส่งเสริมและให้ทุนการศึกษาแก่เด็ก ผู้ด้อยโอกาส และ พระสงฆ์ควรมีบทบาทในการหาทุนเพื่อมาพัฒนาชุมชนให้เจริญมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 และ 3.73 ตามลำดับ

ชั้นปีที่ 2 มีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78 อย่างไรก็ตามเมื่อแจกแจงรายช้อย่อย พบว่า ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาตามทัศนคติของนิสิตที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ การมีบทบาทในการส่งเสริมให้ประชาชนเป็นคนดีมีคุณธรรม ซึ่งมีระดับความคาดหวังมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การสนับสนุนส่งเสริมการสร้างอาชีพสุจริตแก่ประชาชน และการมีบทบาทในการแนะนำช่วยเหลือประชาชนรักษาสุขภาพกายและสุขภาพจิต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40, 4.01 และ 3.86 ตามลำดับ ส่วนความคาดหวังน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.38 คือพระสงฆ์ควรมีส่วนร่วมในการจัดตั้งกลุ่มองค์กรขึ้นในชุมชน เช่น ธนาคารข้าว ธนาคารควาย เป็นต้น รองลงมาคือพระสงฆ์ควรมีบทบาทในการหาทุนบริจาคช่วยผู้ประสบภัย และพระสงฆ์ควรมีบทบาทในการหาทุนเพื่อมาพัฒนาชุมชนให้เจริญมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 และ 3.52 ตามลำดับ

ชั้นปีที่ 3 มีความคาดหวังอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 อย่างไรก็ตามเมื่อแจกแจงรายช้อย่อย พบว่า ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาตามทัศนคติของนิสิตที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ การมีบทบาทในการส่งเสริมให้ประชาชนเป็นคนดีมีคุณธรรมซึ่งมีระดับความคาดหวังมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การสนับสนุนส่งเสริมการสร้างอาชีพสุจริตแก่

ประชาชน และการมีบทบาทในการแนะนำช่วยเหลือประชาชนรักษาสุขภาพกายและสุขภาพจิต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60, 4.23 และ 4.11 ตามลำดับ ส่วนความคาดหวังน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 คือพระสงฆ์ควรมีส่วนร่วมในการจัดตั้งกลุ่มองค์กรขึ้นในชุมชน เช่น ธนาคารข้าว ธนาคารควาย เป็นต้น รองลงมาคือ พระสงฆ์ควรสนับสนุนส่งเสริมและให้ทุนการศึกษาแก่เด็ก ผู้ด้อยโอกาส พระสงฆ์ควรมีบทบาทในการหาทุนบริจาคช่วยผู้ประสบภัย และพระสงฆ์ควรมีบทบาทในการหาทุนเพื่อมาพัฒนาชุมชนให้เจริญมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 และ 0.73 ตามลำดับ

ชั้นปีที่ 4 มีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 อย่างไรก็ตามเมื่อแจกแจงรายข้อย่อย พบว่า ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาตามทัศนะของนิสิตที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ การมีบทบาทในการส่งเสริมให้ประชาชนเป็นคนดีมีคุณธรรม ซึ่งมีระดับความคาดหวังมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การมีบทบาทในการแนะนำช่วยเหลือประชาชน รักษาสุขภาพกายและสุขภาพจิต การให้คำปรึกษา เกี่ยวกับปัญหาชีวิตแก่ประชาชนและการสนับสนุนส่งเสริมการสร้างอาชีพสุจริตแก่ประชาชน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45, 4.16 และ 4.11 ตามลำดับ ส่วนความคาดหวังน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.41 คือพระสงฆ์ควรมีส่วนร่วมในการจัดตั้งกลุ่มองค์กรขึ้นในชุมชน เช่น ธนาคารข้าว ธนาคารควาย เป็นต้น รองลงมาคือพระสงฆ์ควรมีบทบาทในการหาทุนบริจาคช่วยผู้ประสบภัย และพระสงฆ์ควรมีบทบาทในการหาทุนเพื่อมาพัฒนาชุมชนให้เจริญมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 และ 3.55 ตามลำดับ

จากการพิจารณารายข้อของนิสิต นักศึกษา ชั้นปีที่ 1, ชั้นปีที่ 2, ชั้นปีที่ 3 และ ชั้นปีที่ 4 ได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างตามรายข้อ พบว่า ชั้นปีที่แตกต่างกันมีความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคมในด้านประเพณีและพิธีกรรมแตกต่างกัน ได้แก่ ชั้นปีที่ 1 และ ชั้นปีที่ 3 มีความคาดหวังในเรื่องพระสงฆ์ควรมีบทบาทในการส่งเสริมให้ประชาชนเป็นคนดีมีคุณธรรมแตกต่างกัน ส่วนข้ออื่น ๆ มีความคาดหวังไม่แตกต่าง

ตาราง 13 เปรียบเทียบความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคมในด้านการเผยแพร่ศาสนา จำแนกตามสาขาที่ศึกษา

ข้อ	ด้านการเผยแพร่ศาสนา	สาขาที่ศึกษา									F	Tukey
		วิทยาศาสตร์สุขภาพ			วิทยาศาสตร์กายภาพ			สังคมศาสตร์				
		\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คาดหวัง	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คาดหวัง	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คาดหวัง		
1	พระสงฆ์ควรเป็นผู้สอนศีลธรรมในสถานศึกษาทุกระดับ	4.16	0.87	มาก	4.07	0.76	มาก	4.07	0.87	มาก	0.58	-
2	พระสงฆ์ควรเทศน์หรือบรรยายธรรมให้ข้อคิดแก่นักเรียน	4.38	0.67	มาก	4.14	0.65	มาก	4.21	0.82	มาก	0.06	-
3	พระสงฆ์ควรอบรมให้ความรู้ด้านพุทธศาสนาและศีลธรรมแก่ประชาชน	4.47	0.67	มาก	4.46	0.69	มาก	4.28	0.80	มาก	0.06	-
4	พระสงฆ์ควรเทศน์สั่งสอนประชาชนในทุกวันพระ	4.31	0.79	มาก	4.00	0.98	มาก	4.13	0.88	มาก	0.10	-
5	พระสงฆ์ควรแสดงธรรมแก่ประชาชนทางสถานีวิทยุ	3.86	0.90	มาก	3.60	0.83	มาก	3.76	0.84	มาก	0.32	-

หมายเหตุ : * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อ	ด้านการเผยแพร่ศาสนา	สาขาที่ศึกษา									F	Tukey
		วิทยาศาสตร์สุขภาพ			วิทยาศาสตร์กายภาพ			สังคมศาสตร์				
		\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คาดหวัง	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คาดหวัง	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คาดหวัง		
6	พระสงฆ์ควรแสดงธรรมแก่ประชาชน ทางสถานีโทรทัศน์	3.99	0.84	มาก	3.54	0.99	มาก	3.75	0.90	มาก	0.01**	1-2** 1-3**
7	พระสงฆ์ควรแนะนำให้ประชาชนเจริญ กรรมฐานภาวนาตามความเหมาะสม	4.26	0.69	มาก	4.11	0.91	มาก	4.03	0.82	มาก	0.03*	,1-3*
8	พระสงฆ์ควรจัดให้มีการเข้าค่ายอบรม ศีลธรรมและปฏิบัติธรรมแก่ประชาชน เป็นประจำ	4.11	0.88	มาก	4.00	0.77	มาก	3.92	0.92	มาก	0.14	-
9	พระสงฆ์ควรเป็นต้นแบบในการ ประพฤติปฏิบัติที่ดี	4.76	0.53	มากที่สุด	4.71	0.65	มากที่สุด	4.49	0.80	มาก	0.00**	1-3**
10	พระสงฆ์ควรพิมพ์หนังสือธรรมเผยแพร่ ตามโอกาสต่าง ๆ	4.00	0.91	มาก	3.89	0.78	มาก	3.83	0.95	มาก	0.25	-
	รวม	4.23	0.78	มาก	4.05	0.81	มาก	4.04	0.86	มาก	0.14	-

หมายเหตุ : * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 13 ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคม: ตามทัศนะของนิสิต นักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก ด้านการเผยแพร่ศาสนา จำแนกตามสาขาวิชาที่ศึกษา โดยภาพรวม พบว่า มีความคาดหวังไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคม: ตามทัศนะของนิสิต นักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก ด้านการเผยแพร่ศาสนา จำแนกตามสาขาวิชา พบว่า

สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 อย่างไรก็ตามเมื่อแจกแจงรายข้อย่อย พบว่า ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาตามทัศนะของนิสิตที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ การเป็นต้นแบบในการประพฤติปฏิบัติที่ดีซึ่งมีระดับความคาดหวังมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การอบรมให้ความรู้ด้านพุทธศาสนาและศีลธรรมแก่ประชาชน และการเทศน์หรือบรรยายธรรมให้ข้อคิดแก่นักเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.76, 4.47 และ 4.38 ตามลำดับ ส่วนความคาดหวังน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 คือพระสงฆ์ควรแสดงธรรมแก่ประชาชนทางสถานีวิทยุ รองลงมาคือพระสงฆ์ควรแสดงธรรมแก่ประชาชนทางสถานีโทรทัศน์ และพระสงฆ์ควรพิมพ์หนังสือธรรมเผยแพร่ตามโอกาสต่างๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99 และ 4.00 ตามลำดับ

สาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ มีความคาดหวังอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05 อย่างไรก็ตามเมื่อแจกแจงรายข้อย่อย พบว่า ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาตามทัศนะของนิสิตที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ การเป็นต้นแบบในการประพฤติปฏิบัติที่ดีซึ่งมีระดับความคาดหวังมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การอบรมให้ความรู้ด้านพุทธศาสนาและศีลธรรมแก่ประชาชน และการเทศน์หรือบรรยายธรรมให้ข้อคิดแก่นักเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.71, 4.46 และ 4.14 ตามลำดับ ส่วนความคาดหวังน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 คือพระสงฆ์ควรแสดงธรรมแก่ประชาชนทางสถานีโทรทัศน์ รองลงมาคือพระสงฆ์ควรแสดงธรรมแก่ประชาชนทางสถานีวิทยุ และพระสงฆ์ควรพิมพ์หนังสือธรรมเผยแพร่ตามโอกาสต่างๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 และ 3.89 ตามลำดับ

สาขาวิชาสังคมศาสตร์ มีความคาดหวังอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 อย่างไรก็ตามเมื่อแจกแจงรายข้อย่อย พบว่า ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาตามทัศนะของนิสิตที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ การเป็นต้นแบบในการประพฤติปฏิบัติที่ดี ซึ่งมีความคาดหวังมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การอบรมให้ความรู้ด้านพุทธศาสนาและศีลธรรมแก่ประชาชนและการเทศน์หรือบรรยายธรรมให้ข้อคิดแก่นักเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 , 4.28 และ 4.21 ตามลำดับ ส่วนความคาดหวังน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 คือพระสงฆ์ควรแสดงธรรมแก่

ประชาชนทางสถานีโทรทัศน์ รองลงมาคือพระสงฆ์ควรแสดงธรรมแก่ประชาชนทางสถานีวิทยุ และพระสงฆ์ควรพิมพ์หนังสือธรรมเผยแพร่ตามโอกาสต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76 และ 3.83 ตามลำดับ

จากการพิจารณารายชื่อของนิสิต นักศึกษา สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพและสาขาวิชาสังคมศาสตร์ (ตาราง 13) ได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า สาขาวิชาที่แตกต่างกันมีความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคมในด้านการเผยแพร่ศาสนาแตกต่างกัน ได้แก่ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพและสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ, สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพและสาขาวิชาสังคมศาสตร์ มีความคาดหวังในเรื่องพระสงฆ์ควรแสดงธรรมแก่ประชาชนทางสถานีโทรทัศน์แตกต่างกัน สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพและสาขาวิชาสังคมศาสตร์ มีความคาดหวังในเรื่องพระสงฆ์ควรแนะนำให้ประชาชนเจริญกรรมฐานภาวนาตามความเหมาะสม และพระสงฆ์ควรเป็นต้นแบบในการประพฤติปฏิบัติที่ดีแตกต่างกัน ส่วนข้ออื่นๆ มีความคาดหวังไม่แตกต่างกัน



ตาราง 14 เปรียบเทียบความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคมในด้านประเพณีและพิธีกรรม จำแนกตามสาขาวิชาที่ศึกษา

ข้อ	ด้านประเพณีและพิธีกรรม	สาขาวิชาที่ศึกษา									F	Tukey
		วิทยาศาสตร์สุขภาพ			วิทยาศาสตร์กายภาพ			สังคมศาสตร์				
		\bar{x}	S.D.	ระดับความคาดหวัง	\bar{x}	S.D.	ระดับความคาดหวัง	\bar{x}	S.D.	ระดับความคาดหวัง		
1	พระสงฆ์ควรเป็นผู้นำในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนา	4.52	0.69	มากที่สุด	4.57	0.69	มากที่สุด	4.37	0.78	มาก	0.10	-
2	พระสงฆ์ควรมีส่วนร่วมในการประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ ของหน่วยงานรัฐ	4.14	0.77	มาก	4.52	0.83	มากที่สุด	3.84	0.85	มาก	0.00**	1-3**
3	พระสงฆ์ควรให้ความรู้ด้านประเพณีพิธีกรรมแก่ประชาชนผู้มาบำเพ็ญบุญในงานเทศกาลต่างๆ	4.57	0.71	มากที่สุด	4.29	0.76	มาก	4.16	0.81	มาก	0.05*	1-3*
4	พระสงฆ์ควรแนะนำให้ประชาชนประพฤติปฏิบัติตามประเพณีพิธีกรรม	4.41	0.68	มาก	4.39	0.73	มาก	4.19	0.82	มาก	0.02*	1-3*
5	พระสงฆ์ควรส่งเสริมให้ประชาชนประกอบศาสนพิธีในวันสำคัญต่าง ๆ	4.51	0.63	มากที่สุด	4.39	0.78	มาก	4.24	0.80	มาก	0.02*	1-3*

หมายเหตุ : * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อ	ด้านประเพณีและพิธีกรรม	สาขาวิชาที่ศึกษา									F	Tukey
		วิทยาศาสตร์สุขภาพ			วิทยาศาสตร์กายภาพ			สังคมศาสตร์				
		\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คาดหวัง	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คาดหวัง	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คาดหวัง		
6	พระสงฆ์ควรจัดศาสนพิธีในวันสำคัญทางพุทธศาสนาและวันสำคัญต่าง ๆ	4.51	0.66	มากที่สุด	4.39	0.78	มาก	4.19	0.88	มาก	0.01**	1-3**
7	พระสงฆ์ควรไปเจริญพุทธมนต์ตามที่ประชาชนนิมนต์	4.51	0.77	มากที่สุด	4.25	0.75	มาก	4.01	0.83	มาก	0.002*	1-3*
8	พระสงฆ์ควรช่วยเหลือสนับสนุนให้ประชาชนประกอบพิธีกรรมให้เหมาะสมกับประเพณี	4.41	0.69	มาก	4.36	0.78	มาก	4.22	0.76	มาก	0.06	-
9	พระสงฆ์ควรประพฤติปฏิบัติกิจของสงฆ์อย่างเคร่งครัด	4.71	0.54	มากที่สุด	4.89	0.31	มากที่สุด	4.48	0.78	มาก	0.00**	1-3**
10	พระสงฆ์ควรช่วยเหลือสนับสนุนประชาชนในการประกอบศาสนพิธีของครอบครัว	4.26	0.77	มาก	4.14	0.84	มาก	4.06	0.82	มาก	0.06	-
รวม		4.45	0.69	มาก	4.41	0.73	มาก	4.18	0.81	มาก	0.08	-

หมายเหตุ : * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 14 ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคม: ตามทัศนะของนิสิต นักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก ด้านประเพณีและพิธีกรรม จำแนกตามสาขาวิชาที่ศึกษา โดยภาพรวม พบว่า มีความคาดหวังไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคม: ตามทัศนะของนิสิต นักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก ด้านประเพณีและพิธีกรรม จำแนกตามสาขาวิชา พบว่า

สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีความคาดหวังอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 เมื่อแจกแจงรายข้อย่อย พบว่า ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคมตามทัศนะของนิสิตนักศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ การประพฤติปฏิบัติกิจของสงฆ์อย่างเคร่งครัดซึ่งมีระดับความคาดหวังมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การให้ความรู้ด้านประเพณีพิธีกรรมแก่ประชาชนผู้มาบำเพ็ญบุญในงานเทศกาลต่างๆ และการเป็นผู้นำในการประกอบพิธีกรรมศาสนา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.71, 4.57 และ 4.52 ตามลำดับ ส่วนความคาดหวังน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 คือพระสงฆ์ควรมีส่วนร่วมในการประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ ของหน่วยงานรัฐ รองลงมาคือพระสงฆ์ควรช่วยเหลือสนับสนุนประชาชนในการประกอบศาสนพิธีของครอบครัว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 และพระสงฆ์ควรแนะนำให้ประชาชนประพฤติปฏิบัติตามประเพณีพิธีกรรม, พระสงฆ์ควรช่วยเหลือสนับสนุนให้ประชาชนประกอบพิธีกรรมให้เหมาะสมกับประเพณี มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ 4.41 ตามลำดับ

สาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ มีความคาดหวังอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 เมื่อแจกแจงรายข้อย่อย พบว่าความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคมตามทัศนะของนิสิตนักศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ การประพฤติปฏิบัติกิจของสงฆ์อย่างเคร่งครัด ซึ่งมีระดับความคาดหวังมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การเป็นผู้นำในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนา และการมีส่วนร่วมในการประกอบพิธีกรรมต่างๆ ของหน่วยงานรัฐ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.89, 4.57 และ 4.52 ตามลำดับ ส่วนความคาดหวังน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14คือพระสงฆ์ควรช่วยเหลือสนับสนุนประชาชนในการประกอบศาสนพิธีของครอบครัว รองลงมาคือ พระสงฆ์ควรไปเจริญพุทธมนต์ตามที่ประชาชนนิมนต์ และพระสงฆ์ควรให้ความรู้ด้านประเพณีพิธีกรรมแก่ประชาชนผู้มาบำเพ็ญบุญในงานเทศกาลต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25, 4.29 ตามลำดับ

สาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ มีความคาดหวังอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 เมื่อแจกแจงรายข้อย่อย พบว่าความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคมตามทัศนะของนิสิตนักศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ การประพฤติปฏิบัติกิจของสงฆ์อย่างเคร่งครัด ซึ่งมีระดับความคาดหวังมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การเป็นผู้นำในการประกอบพิธีกรรม

ทางศาสนา และการมีส่วนร่วมในการประกอบพิธีกรรมต่างๆ ของหน่วยงานรัฐ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.89, 4.57 และ 4.52 ตามลำดับ ส่วนความคาดหวังน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 คือ พระสงฆ์ควรช่วยเหลือสนับสนุนประชาชนในการประกอบศาสนพิธีของครอบครัว รองลงมาคือ พระสงฆ์ควรไปเจริญพุทธมนต์ตามที่ประชาชนนิมนต์ และพระสงฆ์ควรให้ความรู้ด้านประเพณีพิธีกรรมแก่ประชาชนผู้มาบำเพ็ญบุญในงานเทศกาลต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25, 4.29 ตามลำดับ

สาขาวิชาสังคมศาสตร์ มีความคาดหวังอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 เมื่อแจกแจงรายข้อย่อย พบว่า ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคมตามทัศนะของนิสิตนักศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ การประพฤติปฏิบัติกิจของสงฆ์อย่างเคร่งครัด ซึ่งมีระดับความคาดหวังมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การเป็นผู้นำในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนา และการส่งเสริมให้ประชาชนประกอบศาสนพิธีในวันสำคัญต่างๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48, 4.37 และ 4.24 ตามลำดับ ส่วนความคาดหวังน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 คือ พระสงฆ์ควรมีส่วนร่วมในการประกอบพิธีกรรมต่างๆ ของหน่วยงานรัฐ รองลงมาคือ พระสงฆ์ควรไปเจริญพุทธมนต์ตามที่ประชาชนนิมนต์ และพระสงฆ์ควรช่วยเหลือสนับสนุนประชาชนในการประกอบศาสนพิธีของครอบครัว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01, 4.06 ตามลำดับ

จากการพิจารณารายข้อของนิสิต นักศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพและสาขาวิชาสังคมศาสตร์ (ตาราง 14) ได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า สาขาวิชาที่แตกต่างกันมีความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคมในด้านประเพณีและพิธีกรรมแตกต่างกัน ได้แก่ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ และสาขาวิชาสังคมศาสตร์ มีความคาดหวังในเรื่องพระสงฆ์ควรมีส่วนร่วมในการประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ ของหน่วยงานรัฐ, พระสงฆ์ควรให้ความรู้ด้านประเพณีพิธีกรรมแก่ประชาชนผู้มาบำเพ็ญบุญในงานเทศกาลต่าง ๆ, พระสงฆ์ควรแนะนำให้ประชาชนประพฤติปฏิบัติตามประเพณีพิธีกรรม, พระสงฆ์ควรส่งเสริมให้ประชาชนประกอบศาสนพิธีในวันสำคัญต่าง ๆ, พระสงฆ์ควรจัดศาสนพิธีในวันสำคัญทางพุทธศาสนาและวันสำคัญต่าง ๆ, พระสงฆ์ควรไปเจริญพุทธมนต์ตามที่ประชาชนนิมนต์, พระสงฆ์ควรประพฤติปฏิบัติกิจของสงฆ์อย่างเคร่งครัด ส่วนข้ออื่น ๆ มีความคาดหวังไม่แตกต่างกัน

ตาราง 15 เปรียบเทียบความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคมในด้านการบริการชุมชนจำแนกตามสาขาวิชาที่ศึกษา

ข้อ	ด้านการบริการชุมชน	สาขาวิชาที่ศึกษา									F	Tukey
		วิทยาศาสตร์สุขภาพ			วิทยาศาสตร์กายภาพ			สังคมศาสตร์				
		\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คาดหวัง	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คาดหวัง	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คาดหวัง		
1	พระสงฆ์ควรมีบทบาทในการส่งเสริมให้ประชาชนเป็นคนดีมีคุณธรรม	4.45	0.62	มาก	4.64	0.55	มากที่สุด	4.38	0.73	มาก	0.01**	1-3**
2	พระสงฆ์ควรมีบทบาทในการประสานระหว่างภาครัฐและเอกชน	3.89	0.96	มาก	4.14	0.93	มาก	3.85	0.92	มาก	0.26	-
3	พระสงฆ์ควรมีบทบาทในการสงเคราะห์เด็กกำพร้า คนยากจน หรือคนชรา	3.92	0.86	มาก	3.86	0.97	มาก	3.75	0.95	มาก	0.21	-
4	พระสงฆ์ควรสนับสนุนส่งเสริมและให้ทุนการศึกษา แก่เด็กผู้ด้อยโอกาส	3.76	0.95	มาก	3.86	0.97	มาก	3.63	1.03	มาก	0.27	-
5	พระสงฆ์ควรช่วยให้คำปรึกษา เกี่ยวกับปัญหาชีวิตแก่ประชาชน	4.51	0.90	มากที่สุด	4.04	1.03	มาก	3.87	0.99	มาก	0.04*	1-3*

หมายเหตุ : * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อ	ด้านการบริการชุมชน	สาขาที่ศึกษา									F	Tukey
		วิทยาศาสตร์สุขภาพ			วิทยาศาสตร์กายภาพ			สังคมศาสตร์				
		\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คาดหวัง	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คาดหวัง	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คาดหวัง		
6	พระสงฆ์ควรมึบทบาทในการแนะนำ ช่วยเหลือประชาชนรักษาสุขภาพกาย และสุขภาพจิต	4.04	0.83	มาก	4.00	0.94	มาก	3.94	0.94	มาก	0.54	-
7	พระสงฆ์ควรสนับสนุนส่งเสริมการสร้าง อาชีพสุจริตแก่ประชาชน	4.22	0.81	มาก	4.11	0.99	มาก	4.06	0.89	มาก	0.23	-
8	พระสงฆ์ควรมึบทบาทในการหาทุน บริจาคช่วยผู้ประสบภัย	3.56	1.06	มาก	3.60	1.03	มาก	3.61	0.98	มาก	0.89	-
9	พระสงฆ์ควรมึบทบาทในการหาทุนเพื่อ มาพัฒนาชุมชนให้เจริญ	3.54	1.03	มาก	3.63	1.02	มาก	3.70	1.05	มาก	0.56	-
10	พระสงฆ์ควรมีส่วนร่วมในการจัดตั้ง กลุ่มองค์กรขึ้นในชุมชน เช่น ธนาคาร ข้าว ธนาคารควาย เป็นต้น	3.34	1.24	ปาน กลาง	3.39	1.19	ปาน กลาง	3.54	1.11	มาก	0.23	-
รวม		3.92	0.93	มาก	3.93	0.96	มาก	3.83	0.96	มาก	0.90	-

หมายเหตุ : * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 15 ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคม: ตามทัศนะของนิสิต นักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก ด้านการบริการชุมชน จำแนกตามสาขาวิชา โดยภาพรวม พบว่า มีความคาดหวังไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคม: ตามทัศนะของนิสิต นักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก ด้านการบริการชุมชน จำแนกตามสาขาวิชา พบว่า

สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีความคาดหวังอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 เมื่อแจกแจงรายข้อย่อย พบว่า ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาตามทัศนะของนิสิตนักศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ การช่วยให้คำปรึกษา เกี่ยวกับปัญหาชีวิตแก่ประชาชน ซึ่งมีระดับความคาดหวังมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การมีบทบาทในการส่งเสริมให้ประชาชนเป็นคนดีมีคุณธรรม และการสนับสนุนส่งเสริมการสร้างอาชีพสุจริตแก่ประชาชน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51, 4.45 และ 4.22 ตามลำดับ ส่วนความคาดหวังน้อยที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.34 คือพระสงฆ์ควรมีส่วนร่วมในการจัดตั้งกลุ่มองค์กรขึ้นในชุมชน เช่น ธนาคารข้าว ธนาคารควาย เป็นต้น รองลงมาคือพระสงฆ์ควรมีบทบาทในการหาทุนเพื่อมาพัฒนาชุมชนให้เจริญ และพระสงฆ์ควรมีบทบาทในการหาทุนบริจาคช่วยผู้ประสบภัย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54, 3.56 ตามลำดับ

สาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ มีความคาดหวังอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 เมื่อแจกแจงรายข้อย่อย พบว่า ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาตามทัศนะของนิสิตที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ การมีบทบาทในการส่งเสริมให้ประชาชนเป็นคนดีมีคุณธรรม ซึ่งมีระดับความคาดหวังมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การมีบทบาทในการประสานระหว่างภาครัฐและเอกชน และการสนับสนุนส่งเสริมการสร้างอาชีพสุจริตแก่ประชาชน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64, 4.14 และ 4.11 ตามลำดับ ส่วนความคาดหวังน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39 คือพระสงฆ์ควรมีส่วนร่วมในการจัดตั้งกลุ่มองค์กรขึ้นในชุมชน เช่น ธนาคารข้าว ธนาคารควาย เป็นต้น รองลงมาคือพระสงฆ์ควรมีบทบาทในการหาทุนบริจาคช่วยผู้ประสบภัยและพระสงฆ์ควรมีบทบาทในการหาทุนเพื่อมาพัฒนาชุมชนให้เจริญ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60, 3.63 ตามลำดับ

สาขาวิชาสังคมศาสตร์ มีความคาดหวังอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 เมื่อแจกแจงรายข้อย่อย พบว่า ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาตามทัศนะของนิสิตที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ การมีบทบาทในการส่งเสริมให้ประชาชนเป็นคนดีมีคุณธรรม ซึ่งมีระดับความคาดหวังมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การสนับสนุนส่งเสริมการสร้างอาชีพสุจริตแก่

ประชาชน และการมีบทบาทในการแนะนำช่วยเหลือประชาชนรักษาสุขภาพกายและสุขภาพจิต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38, 4.06 และ 3.94 ตามลำดับ ส่วนความคาดหวังน้อยที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 คือพระสงฆ์ควรมีส่วนร่วมในการจัดตั้งกลุ่มองค์กรขึ้นในชุมชน เช่น ธนาคารข้าว ธนาคารควาย เป็นต้น รองลงมาคือพระสงฆ์ควรมีบทบาทในการหาทุนบริจาคช่วยผู้ประสบภัยและพระสงฆ์ควรสนับสนุนส่งเสริมและให้ทุนการศึกษาแก่เด็กผู้ด้อยโอกาสมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61, 3.63 ตามลำดับ

จากการพิจารณารายชื่อของนิสิต นักศึกษา สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ สาขาวิชาสุขภาพวิทยาศาสตร์กายภาพและสาขาวิชาสังคมศาสตร์ (ตาราง 15) ได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า สาขาวิชาที่แตกต่างกันมีความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคมในด้านการบริการชุมชนแตกต่างกัน ได้แก่ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพและสาขาวิชาสังคมศาสตร์ มีความคาดหวังในเรื่องพระสงฆ์ควรมีบทบาทในการส่งเสริมให้ประชาชนเป็นคนดีมีคุณธรรมและพระสงฆ์ควรช่วยให้คำปรึกษา เกี่ยวกับปัญหาชีวิตแก่ประชาชน ส่วนข้ออื่นๆ มีความคาดหวังไม่แตกต่างกัน



ตาราง 16 เปรียบเทียบความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคมในด้านการเผยแพร่ศาสนา จำแนกตาม สถานศึกษา

ข้อ	ด้านการเผยแพร่ศาสนา	สถานศึกษา											F	Tukey	
		ม.นเรศวร			ม.ราชภัฏพิบูลสงคราม			ม.ราชภัฏสวนดุสิต			ม.เทคโนโลยีราชมงคล ล้านนา				
		\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คาดหวัง	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คาดหวัง	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คาดหวัง	\bar{x}	S.D.			ระดับ ความ คาดหวัง
1	พระสงฆ์ควรเป็นผู้สอนศีลธรรม ในสถานศึกษาทุกระดับ	4.03	0.88	มาก	4.16	0.81	มาก	4.00	1.24	มาก	4.23	0.89	มาก	0.33	-
2	พระสงฆ์ควรเทศน์หรือบรรยาย ธรรมให้ข้อคิดแก่นักเรียน	4.33	0.72	มาก	4.15	0.85	มาก	4.00	0.94	มาก	4.17	0.79	มาก	0.06	-
3	พระสงฆ์ควรอบรมให้ความรู้ ด้านพุทธศาสนาและศีลธรรมแก่ ประชาชน	4.44	0.71	มาก	4.19	0.84	มาก	4.10	0.73	มาก	4.45	0.73	มาก	0.04*	1-2*
4	พระสงฆ์ควรเทศน์สั่งสอน ประชาชนในทุกวันพระ	4.25	0.82	มาก	4.03	0.94	มาก	3.90	0.73	มาก	4.43	0.67	มาก	0.01*	1-2**
5	พระสงฆ์ควรแสดงธรรมแก่ ประชาชนทางสถานีวิทยุ	3.77	0.87	มาก	3.80	0.87	มาก	3.70	0.48	มาก	3.83	0.79	มาก	0.96	-

หมายเหตุ : * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตาราง 16 (ต่อ)

ข้อ	ด้านการเผยแพร่ศาสนา	สถานศึกษา											F	Tukey	
		ม.นเรศวร			ม.ราชภัฏพินุลสงคราม			ม.ราชภัฏสวนดุสิต			ม.เทคโนโลยีราชมงคล ล้านนา				
		\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คาดหวัง	\bar{x}	S.D.	ระดับความ คาดหวัง	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คาดหวัง	\bar{x}	S.D.			ระดับ ความ คาดหวัง
6	พระสงฆ์ควรแสดงธรรมแก่ ประชาชนทางสถานีโทรทัศน์	3.80	0.89	มาก	3.79	0.91	มาก	3.20	0.78	ปาน กลาง	3.97	0.92	มาก	0.14	-
7	พระสงฆ์ควรแนะนำให้ประชาชน เจริญกรรมฐานภาวนาตามความ เหมาะสม	4.19	0.73	มาก	3.95	0.86	มาก	3.60	1.07	มาก	4.20	0.71	มาก	0.04*	1-2*
8	พระสงฆ์ควรจัดให้มีการเข้าค่าย อบรมศีลธรรมและปฏิบัติธรรมแก่ ประชาชนเป็นประจำ	3.97	0.87	มาก	3.94	0.96	มาก	3.60	0.84	มาก	4.27	0.86	มาก	0.16	-
9	พระสงฆ์ควรเป็นต้นแบบในการ ประพฤติปฏิบัติที่ดี	4.79	0.54	มากที่สุด	4.31	0.86	มาก	4.11	0.87	มาก	4.50	0.86	มาก	0.00*	1-2** 1-3**
10	พระสงฆ์ควรพิมพ์หนังสือธรรม เผยแพร่ตามโอกาสต่าง ๆ	3.84	0.91	มาก	3.90	0.99	มาก	3.60	0.69	มาก	4.17	0.79	มาก	0.24	-
	รวม	4.14	0.79	มาก	4.02	0.88	มาก	3.78	0.84	มาก	3.82	0.81	มาก	0.25	-

หมายเหตุ : * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 16 ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคม: ตามทัศนะของนิสิต นักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก ด้านการเผยแพร่ศาสนา จำแนกตามสถานศึกษา โดยภาพรวม พบว่า มีความคาดหวังไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคม: ตามทัศนะของนิสิต นักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก ด้านการเผยแพร่ศาสนา จำแนกตามสถานศึกษาพบว่า

นิสิต นักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร มีความคาดหวังอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 เมื่อแจกแจงรายข้อย่อย พบว่า ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาตามทัศนะของนิสิตที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ การเป็นต้นแบบในการประพฤติปฏิบัติที่ดี ซึ่งมีระดับความคาดหวังมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การอบรมให้ความรู้ด้านพุทธศาสนาและศีลธรรมแก่ประชาชน และการเทศน์หรือบรรยายธรรมให้ข้อคิดแก่นักเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.79, 4.44 และ 4.33 ตามลำดับ ส่วนความคาดหวังน้อยที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77 คือพระสงฆ์ควรแสดงธรรมแก่ประชาชนทางสถานีวิทยุ รองลงมาคือ พระสงฆ์ควรแสดงธรรมแก่ประชาชนทางสถานีโทรทัศน์ และพระสงฆ์ควรพิมพ์หนังสือธรรมเผยแผ่ตามโอกาสต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80, 3.84 ตามลำดับ

นิสิต นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม มีความคาดหวังอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 เมื่อแจกแจงรายข้อย่อย พบว่า ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาตามทัศนะของนิสิตที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ การเป็นต้นแบบในการประพฤติปฏิบัติที่ดี ซึ่งมีระดับความคาดหวังมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การอบรมให้ความรู้ด้านพุทธศาสนาและศีลธรรมแก่ประชาชน และการเป็นผู้สอนศีลธรรมในสถานศึกษาทุกระดับ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31, 4.19 และ 4.16 ตามลำดับ ส่วนความคาดหวังน้อยที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 คือพระสงฆ์ควรแสดงธรรมแก่ประชาชนทางสถานีโทรทัศน์ รองลงมาคือพระสงฆ์ควรแสดงธรรมแก่ประชาชนทางสถานีวิทยุ และพระสงฆ์ควรพิมพ์หนังสือธรรมเผยแผ่ตามโอกาสต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80, 3.90 ตามลำดับ

นิสิต นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ศูนย์บริการพิษณุโลก มีความคาดหวังอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78 เมื่อแจกแจงรายข้อย่อย พบว่า ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาตามทัศนะของนิสิตที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ การเป็นต้นแบบในการประพฤติปฏิบัติที่ดี ซึ่งมีระดับความคาดหวังมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การอบรมให้ความรู้ด้านพุทธศาสนาและศีลธรรมแก่ประชาชน เป็นผู้สอนศีลธรรมในสถานศึกษาทุกระดับ และการเทศน์หรือบรรยายธรรมให้ข้อคิดแก่นักเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11, 4.10 และ 4.00ตามลำดับ ส่วนความคาดหวังน้อยที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.20 คือพระสงฆ์ควรแสดงธรรมแก่ประชาชนทางสถานีโทรทัศน์

รองลงมาคือพระสงฆ์ควรแนะนำให้ประชาชนเจริญกรรมฐานภาวนาตามความเหมาะสม พระสงฆ์ควรจัดให้มีการเข้าค่ายอบรมศีลธรรมและปฏิบัติธรรมแก่ประชาชนเป็นประจำ และพระสงฆ์ควรพิมพ์หนังสือธรรมเผยแพร่ตามโอกาสต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60

นิสิต นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา วิทยาเขตพิษณุโลก มีความคาดหวังอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 เมื่อแจกแจงรายข้อย่อย พบว่า ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาตามทัศนะของนิสิตที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ การเป็นต้นแบบในการประพฤติปฏิบัติที่ดี ซึ่งมีระดับความคาดหวังมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การอบรมให้ความรู้ด้านพุทธศาสนาและศีลธรรมแก่ประชาชน และการเทศน์สั่งสอนประชาชนในทุกวันพระ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50, 4.45 และ 4.43 ตามลำดับ ส่วนความคาดหวังน้อยที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 พระสงฆ์ควรแสดงธรรมแก่ประชาชนทางสถานีวิทยุ รองลงมาคือพระสงฆ์ควรแสดงธรรมแก่ประชาชนทางสถานีโทรทัศน์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97 พระสงฆ์ควรเทศน์หรือบรรยายธรรมให้ข้อคิดแก่นักเรียน และพระสงฆ์ควรพิมพ์หนังสือธรรมเผยแพร่ตามโอกาสต่างๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17

จากการพิจารณารายข้อของนิสิต นักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ศูนย์บริการพิษณุโลก และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา วิทยาเขตพิษณุโลก (ตาราง 16) ได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่พบว่า สถานศึกษาที่แตกต่างกันมีความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคมในด้านการเผยแพร่ศาสนาแตกต่างกัน ได้แก่ นิสิต นักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวรและมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม มีความคาดหวังแตกต่างกันในเรื่องพระสงฆ์ควรอบรมให้ความรู้ด้านพุทธศาสนาและศีลธรรมแก่ประชาชน พระสงฆ์ควรเทศน์สั่งสอนประชาชนในทุกวันพระ พระสงฆ์ควรแนะนำให้ประชาชนเจริญกรรมฐานภาวนาตามความเหมาะสมและพระสงฆ์ควรเป็นต้นแบบในการประพฤติปฏิบัติที่ดี นิสิต นักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวรและมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ศูนย์บริการพิษณุโลก มีความคาดหวังแตกต่างกัน ในเรื่องพระสงฆ์ควรเป็นต้นแบบในการประพฤติปฏิบัติที่ดีส่วนข้ออื่นๆ มีความคาดหวัง ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 17 เปรียบเทียบความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคมในด้านประเพณีและพิธีกรรมจำแนกตาม สถานศึกษา

ข้อ	ด้านประเพณีและพิธีกรรม	สถานศึกษา											F	Tukey	
		ม.นเรศวร			ม.ราชภัฏพิบูลสงคราม			ม.ราชภัฏสวนดุสิต			ม.เทคโนโลยีราชมงคล ล้านนา				
		\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คาดหวัง	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คาดหวัง	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คาดหวัง	\bar{x}	S.D.			ระดับ ความ คาดหวัง
1	พระสงฆ์ควรเป็นผู้นำในการ ประกอบพิธีกรรมทาง ศาสนา	4.51	0.70	มากที่สุด	4.31	0.79	มาก	4.40	0.84	มาก	4.37	0.85	มาก	0.04*	1-2*
2	พระสงฆ์ควรมีส่วนร่วมใน การประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ ของหน่วยงานรัฐ	4.03	0.83	มาก	3.82	0.85	มาก	3.70	0.94	มาก	3.87	0.77	มาก	0.04*	1-2*
3	พระสงฆ์ควรให้ความรู้ด้าน ประเพณีพิธีกรรมแก่ ประชาชนผู้มาบำเพ็ญบุญ ในงานเทศกาลต่างๆ	4.29	0.73	มาก	4.11	0.85	มาก	4.30	0.82	มาก	4.23	0.77	มาก	0.13	-
4	พระสงฆ์ควรแนะนำให้ ประชาชนประพฤติปฏิบัติ ตามประเพณีพิธีกรรม	4.29	0.76	มาก	4.15	0.83	มาก	4.20	0.63	มาก	4.57	0.72	มากที่สุด	0.03*	2-4*
5	พระสงฆ์ควรส่งเสริมให้ ประชาชนประกอบศาสนพิธี ในวันสำคัญต่าง ๆ	4.34	0.74	มาก	4.26	0.80	มาก	4.10	0.56	มาก	4.27	0.86	มาก	0.52	-

หมายเหตุ : * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตาราง 17 (ต่อ)

ข้อ	ด้านประเพณีและพิธีกรรม	สถานศึกษา											F	Tukey	
		ม.นเรศวร			ม.ราชภัฏพิบูลสงคราม			ม.ราชภัฏสวนดุสิต			ม.เทคโนโลยีราชมงคล ล้านนา				
		\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คาดหวัง	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คาดหวัง	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คาดหวัง	\bar{x}	S.D.			ระดับ ความ คาดหวัง
6	พระสงฆ์ควรจัดศาสนพิธีในวันสำคัญทางพุทธศาสนาและวันสำคัญต่าง ๆ	4.52	0.73	มากที่สุด	4.14	0.93	มาก	3.90	0.73	มาก	4.33	1.02	มาก	0.02*	1-2*
7	พระสงฆ์ควรไปเจริญพุทธมนต์ตามที่ประชาชนนิมนต์	4.11	0.83	มาก	4.08	0.81	มาก	3.70	0.67	มาก	4.23	0.81	มาก	0.35	-
8	พระสงฆ์ควรช่วยเหลือสนับสนุนให้ประชาชนประกอบพิธีกรรมให้เหมาะสมกับประเพณี	4.33	0.72	มาก	4.20	0.78	มาก	4.20	0.63	มาก	4.37	0.85	มาก	0.29	-
9	พระสงฆ์ควรประพฤติปฏิบัติกิจของสงฆ์อย่างเคร่งครัด	4.74	0.56	มากที่สุด	4.33	0.85	มาก	4.30	0.67	มาก	4.63	0.61	มากที่สุด	0.00*	1-2**
10	พระสงฆ์ควรช่วยเหลือสนับสนุนประชาชนในการประกอบศาสนพิธีของครอบครัว	4.08	0.83	มาก	4.11	0.80	มาก	3.90	0.87	มาก	4.74	0.62	มากที่สุด	0.08	-
รวม		4.32	0.74	มาก	4.15	0.83	มาก	4.07	0.74	มาก	4.36	0.78	มาก	0.20	

หมายเหตุ : * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 17 ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคม: ตามทัศนะของนิสิต นักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก ด้านประเพณีและพิธีกรรม จำแนกตามสถานศึกษา โดยภาพรวม พบว่า มีความคาดหวังไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคม: ตามทัศนะของนิสิต นักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก ด้านประเพณีและพิธีกรรม จำแนกตามสถานศึกษาพบว่า

นิสิต นักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร มีความคาดหวังอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 เมื่อแจกแจงรายข้อย่อย พบว่า ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาตามทัศนะของนิสิตที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ การประพฤติปฏิบัติกิจของสงฆ์อย่างเคร่งครัดซึ่งมีระดับความคาดหวังมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การจัดศาสนพิธีในวันสำคัญทางพุทธศาสนาและวันสำคัญต่างๆ และการเป็นผู้นำในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.74, 4.52 และ 4.51 ตามลำดับ ส่วนความคาดหวังน้อยที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 คือพระสงฆ์ควรมีส่วนร่วมในการประกอบพิธีกรรมต่างๆ ของหน่วยงานรัฐ รองลงมาคือพระสงฆ์ควรช่วยเหลือสนับสนุนประชาชนในการประกอบศาสนพิธีของครอบครัว และพระสงฆ์ควรไปเจริญพุทธมนต์ตามที่ประชาชนนิมนต์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08, 4.11 ตามลำดับ

นิสิต นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม มีความคาดหวังอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 เมื่อแจกแจงรายข้อย่อย พบว่า ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาตามทัศนะของนิสิตที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ การประพฤติปฏิบัติกิจของสงฆ์อย่างเคร่งครัดซึ่งมีระดับความคาดหวังมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การเป็นผู้นำในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนาและการส่งเสริมให้ประชาชนประกอบศาสนพิธีในวันสำคัญต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33, 4.31 และ 4.26 ตามลำดับ ส่วนความคาดหวังน้อยที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 คือพระสงฆ์ควรไปเจริญพุทธมนต์ตามที่ประชาชนนิมนต์ รองลงมาคือพระสงฆ์ให้ความรู้ด้านประเพณีพิธีกรรมแก่ประชาชนผู้มาบำเพ็ญบุญในงานเทศกาลต่างๆ และพระสงฆ์ควรช่วยเหลือสนับสนุนประชาชนในการประกอบศาสนพิธีของครอบครัว มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 4.11 และพระสงฆ์ควรจัดศาสนพิธีในวันสำคัญทางพุทธศาสนาและวันสำคัญต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 ตามลำดับ

นิสิต นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ศูนย์พิษณุโลก มีความคาดหวังอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 เมื่อแจกแจงรายข้อย่อย พบว่า ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาตามทัศนะของนิสิตที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ การเป็นผู้นำในการประกอบ

พิธีกรรมทางศาสนา ซึ่งมีระดับความคาดหวังมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การให้ความรู้ด้านประเพณี พิธีกรรมแก่ประชาชนผู้มาบำเพ็ญบุญในงานเทศกาลต่าง ๆ และการประพฤติปฏิบัติกิจของสงฆ์อย่างเคร่งครัด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 และ 4.30 ตามลำดับ ส่วนความคาดหวังน้อยที่สุดคือพระสงฆ์ควรมีส่วนร่วมในการประกอบพิธีกรรมต่างๆ ของหน่วยงานรัฐ และพระสงฆ์ควรไปเจริญพุทธมนต์ตามที่ประชาชนนิมนต์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 รองลงมาคือพระสงฆ์ควรจัดศาสนพิธีในวันสำคัญทางพุทธศาสนาและวันสำคัญต่างๆ และพระสงฆ์ควรช่วยเหลือสนับสนุนประชาชนในการประกอบศาสนพิธีของครอบครัว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90

นิสิต นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา วิทยาเขตพิษณุโลก มีความคาดหวังอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 เมื่อแจกแจงรายข้อย่อย พบว่า ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาตามทัศนะของนิสิตที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ การช่วยเหลือสนับสนุนประชาชนในการประกอบศาสนพิธีของครอบครัวซึ่งมีระดับความคาดหวังมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การประพฤติปฏิบัติกิจของสงฆ์อย่างเคร่งครัด และการแนะนำให้ประชาชนประพฤติปฏิบัติตามประเพณีพิธีกรรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.74, 4.63 และ 4.57 ตามลำดับ ส่วนความคาดหวังน้อยที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 คือพระสงฆ์ควรมีส่วนร่วมในการประกอบพิธีกรรมต่างๆ ของหน่วยงานรัฐ รองลงมาคือพระสงฆ์ควรให้ความรู้ด้านประเพณีพิธีกรรมแก่ประชาชนผู้มาบำเพ็ญบุญในงานเทศกาลต่างๆ และพระสงฆ์ควรไปเจริญพุทธมนต์ตามที่ประชาชนนิมนต์มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23

จากการพิจารณารายข้อของนิสิต นักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร มหาวิทยาลัยราชภัฏ พิบูลสงคราม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ศูนย์บริการพิษณุโลก และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา วิทยาเขตพิษณุโลก (ตาราง 17) ได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า สถานศึกษาที่แตกต่างกันมีความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคมในด้านประเพณีและพิธีกรรม แตกต่างกันได้แก่ มหาวิทยาลัยนเรศวรและมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม มีความคาดหวังแตกต่างกันในเรื่องพระสงฆ์ควรเป็นผู้นำในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนา พระสงฆ์ควรมีส่วนร่วมในการประกอบพิธีกรรมต่างๆ ของหน่วยงานรัฐ พระสงฆ์ควรจัดศาสนพิธีในวันสำคัญทางพุทธศาสนาและวันสำคัญต่างๆ และพระสงฆ์ควรประพฤติปฏิบัติกิจของสงฆ์อย่างเคร่งครัด นิสิต นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามและมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนามีความคาดหวังแตกต่างกันในเรื่องพระสงฆ์ควรแนะนำให้ประชาชนประพฤติปฏิบัติตามประเพณีพิธีกรรมส่วนข้ออื่น ๆ มีความคาดหวังไม่แตกต่าง

ตาราง 18 เปรียบเทียบความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคมในด้านการบริการชุมชน จำแนกตาม สถานศึกษา

ข้อ	ด้านการบริการชุมชน	สถานศึกษา											F	Tukey	
		ม.นเรศวร			ม.ราชภัฏพิบูลสงคราม			ม.ราชภัฏสวนดุสิต			ม.เทคโนโลยีราชมงคล ล้านนา				
		\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คาดหวัง	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คาดหวัง	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คาดหวัง	\bar{x}	S.D.			ระดับ ความ คาดหวัง
1	พระสงฆ์ควรมีบทบาทในการส่งเสริมให้ประชาชนเป็นคนดีมีคุณธรรม	4.60	0.62	มากที่สุด	4.25	0.78	มาก	4.30	0.67	มาก	4.60	0.62	มากที่สุด	0.01**	1-2**
2	พระสงฆ์ควรมีบทบาทในการประสานระหว่างภาครัฐและเอกชน	3.77	1.00	มาก	3.94	0.83	มาก	4.30	0.82	มาก	4.20	0.80	มาก	0.02*	1-2*
3	พระสงฆ์ควรมีบทบาทในการสงเคราะห์เด็กกำพร้า คนยากจน หรือคนชรา	3.70	0.96	มาก	3.87	0.93	มาก	3.80	0.42	มาก	4.20	0.61	มาก	0.04*	1-4*
4	พระสงฆ์ควรสนับสนุนส่งเสริมและให้ทุนการศึกษาแก่เด็กผู้ด้อยโอกาส	3.55	1.02	ปานกลาง	3.77	0.98	มาก	3.80	1.03	มาก	4.03	0.85	มาก	0.02*	1-4*
5	พระสงฆ์ควรช่วยให้คำปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาชีวิตแก่ประชาชน	3.85	1.04	มาก	4.00	0.91	มาก	4.00	0.94	มาก	4.31	0.79	มาก	0.06	-

หมายเหตุ : * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตาราง 18 (ต่อ)

ข้อ	ด้านการบริการชุมชน	สถานศึกษา											F	Tukey	
		ม.นเรศวร			ม.ราชภัฏพิบูลสงคราม			ม.ราชภัฏสวนดุสิต			ม.เทคโนโลยีราชมงคล ล้านนา				
		\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คาดหวัง	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คาดหวัง	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คาดหวัง	\bar{x}	S.D.			ระดับ ความ คาดหวัง
6	พระสงฆ์ควรมีบทบาทในการ แนะนำช่วยเหลือประชาชนรักษา สุขภาพกายและสุขภาพจิต	3.88	0.94	มาก	4.03	0.89	มาก	4.00	0.66	มาก	4.30	0.79	มาก	0.06	-
7	พระสงฆ์ควรสนับสนุนส่งเสริม การสร้างอาชีพสุจริตแก่ประชาชน	4.06	0.90	มาก	4.11	0.85	มาก	4.20	0.91	มาก	4.37	0.80	มาก	0.32	-
8	พระสงฆ์ควรมีบทบาทในการหา ทุนบริจาคช่วยผู้ประสบภัย	3.41	1.03	ปานกลาง	3.74	0.92	มาก	3.70	0.67	มาก	4.20	0.96	มาก	0.00*	1-2** 1-4**
9	พระสงฆ์ควรมีบทบาทในการหา ทุนเพื่อมาพัฒนาชุมชนให้เจริญ	3.40	1.04	ปานกลาง	3.84	0.99	มาก	3.70	1.05	มาก	4.23	0.93	มาก	0.00*	1-2**
10	พระสงฆ์ควรมีส่วนร่วมในการ จัดตั้งกลุ่มองค์กรขึ้นในชุมชน เช่น ธนาคารข้าว ธนาคารควาย เป็นต้น	3.14	1.12	ปานกลาง	3.80	1.08	มาก	4.00	0.94	มาก	4.30	0.83	มาก	0.00*	1-2** 1-4**
	รวม	3.74	0.98	มาก	3.94	0.92	มาก	3.98	0.81	มาก	4.27	0.80	มาก	0.08	-

หมายเหตุ : * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 18 ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคม: ตามทัศนะของนิสิต นักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก ด้านการบริการชุมชน จำแนกตามสถานศึกษา โดยภาพรวม พบว่า มีความคาดหวังไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคม: ตามทัศนะของนิสิต นักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก ด้านการบริการชุมชน จำแนกตามสถานศึกษา พบว่า

นิสิต นักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร มีความคาดหวังอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 เมื่อแจกแจงรายข้อย่อย พบว่า ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาตามทัศนะของนิสิตที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ การมีบทบาทในการส่งเสริมให้ประชาชนเป็นคนดีมีคุณธรรม ซึ่งมีระดับความคาดหวังมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การสนับสนุนส่งเสริมการสร้างอาชีพสุจริตแก่ประชาชน และการมีบทบาทในการแนะนำช่วยเหลือประชาชนรักษาสุขภาพกายและสุขภาพจิต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60, 4.06 และ 3.88 ตามลำดับ ส่วนความคาดหวังน้อยที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.14 คือพระสงฆ์ควรมีส่วนร่วมในการจัดตั้งกลุ่มองค์กรขึ้นในชุมชน เช่น ธนาคารข้าว ธนาคารควาย เป็นต้น รองลงมาคือพระสงฆ์ควรมีบทบาทในการหาทุนเพื่อมาพัฒนาชุมชนให้เจริญและพระสงฆ์ควรมีบทบาทในการหาทุนบริจาคช่วยผู้ประสบภัยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.40 และ 3.41 ตามลำดับ

นิสิต นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม มีความคาดหวังอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94 เมื่อแจกแจงรายข้อย่อย พบว่า ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาตามทัศนะของนิสิตที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ การมีบทบาทในการส่งเสริมให้ประชาชนเป็นคนดีมีคุณธรรม ซึ่งมีระดับความคาดหวังมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การสนับสนุนส่งเสริมการสร้างอาชีพสุจริตแก่ประชาชน และการมีบทบาทในการแนะนำช่วยเหลือประชาชนรักษาสุขภาพกายและสุขภาพจิต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25, 4.11 และ 4.03 ตามลำดับ ส่วนความคาดหวังน้อยที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 คือพระสงฆ์ควรมีบทบาทในการหาทุนบริจาคช่วยผู้ประสบภัย รองลงมาคือพระสงฆ์ควรสนับสนุนส่งเสริมและให้ทุนการศึกษาแก่เด็กผู้ด้อยโอกาส และพระสงฆ์ควรมีส่วนร่วมในการจัดตั้งกลุ่มองค์กรขึ้นในชุมชน เช่น ธนาคารข้าว ธนาคารควาย เป็นต้นมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77 และ 3.80 ตามลำดับ

นิสิต นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ศูนย์บริการพิษณุโลก มีความคาดหวังอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 เมื่อแจกแจงรายข้อย่อย พบว่า ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาตามทัศนะของนิสิตที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ การมีบทบาทใน

การส่งเสริมให้ประชาชนเป็นคนดีมีคุณธรรมและการมีบทบาทในการประสานระหว่างภาครัฐและเอกชน ซึ่งมีระดับความคาดหวังมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การสนับสนุนส่งเสริมการสร้างอาชีพสุจริตแก่ประชาชน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 และ 4.20 ตามลำดับ ส่วนความคาดหวังน้อยที่สุดคือ พระสงฆ์ควรมีบทบาทในการหาทุนบริจาคช่วยผู้ประสบภัยและพระสงฆ์ควรมีบทบาทในการหาทุนเพื่อมาพัฒนาชุมชนให้เจริญ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 3.70 รองลงมาคือพระสงฆ์ควรมีบทบาทในการสงเคราะห์เด็กกำพร้า คนยากจน หรือคนชราและพระสงฆ์ควรสนับสนุนส่งเสริมและให้ทุนการศึกษา แก่เด็กผู้ด้อยโอกาสมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 3.80

นิสิต นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา มีความคาดหวังอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 เมื่อแจกแจงรายข้อย่อย พบว่า ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาตามทัศนะของนิสิตที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ การมีบทบาทในการส่งเสริมให้ประชาชนเป็นคนดีมีคุณธรรม ซึ่งมีระดับความคาดหวังมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การสนับสนุนส่งเสริมการสร้างอาชีพสุจริตแก่ประชาชน และการช่วยให้คำปรึกษา เกี่ยวกับปัญหาชีวิตแก่ประชาชน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60, 4.37 และ 4.31 ตามลำดับ ส่วนความคาดหวังน้อยที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 คือพระสงฆ์ควรสนับสนุนส่งเสริมและให้ทุนการศึกษา แก่เด็กผู้ด้อยโอกาส รองลงมาคือพระสงฆ์ควรมีบทบาทในการประสานระหว่างภาครัฐและเอกชน พระสงฆ์ควรมีบทบาทในการสงเคราะห์เด็กกำพร้า คนยากจน หรือคนชรา และพระสงฆ์ควรมีบทบาทในการหาทุนบริจาคช่วยผู้ประสบภัย มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ 4.20

จากการพิจารณารายข้อของนิสิต นักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ศูนย์บริการพิษณุโลก และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา วิทยาเขตพิษณุโลก (ตาราง 18) ได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่พบว่า สถานศึกษาที่แตกต่างกันมีความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคมในด้านการบริการชุมชนแตกต่างกัน ได้แก่ มหาวิทยาลัยนเรศวรและมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม มีความคาดหวังแตกต่างกันในเรื่องพระสงฆ์ควรมีบทบาทในการส่งเสริมให้ประชาชนเป็นคนดีมีคุณธรรม พระสงฆ์ควรมีบทบาทในการประสานระหว่างภาครัฐและเอกชน พระสงฆ์ควรมีบทบาทในการหาทุนบริจาคช่วยผู้ประสบภัย พระสงฆ์ควรมีบทบาทในการหาทุนเพื่อมาพัฒนาชุมชนให้เจริญและพระสงฆ์ควรมีส่วนร่วมในการจัดตั้งกลุ่มองค์กรขึ้นในชุมชน เช่น ธนาคารข้าว ธนาคารควาย เป็นต้น มหาวิทยาลัยนเรศวรและมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีล้านนา วิทยาเขตพิษณุโลก มีความคาดหวังแตกต่างกัน

ในเรื่องพระสงฆ์ควรมีบทบาทในการหาทุนบริจาคช่วยผู้ประสบภัย พระสงฆ์ควรมีบทบาทในการหาทุนเพื่อมาพัฒนาชุมชนให้เจริญ พระสงฆ์ควรมีส่วนร่วมในการจัดตั้งกลุ่มองค์กรขึ้นในชุมชน เช่น ธนากรข้าว ธนากรควาย เป็นต้นและพระสงฆ์ควรสนับสนุนส่งเสริมและให้ทุนการศึกษา แก่เด็กผู้ด้อยโอกาส ส่วนข้ออื่น ๆ มีความคาดหวังไม่แตกต่างกัน



ตาราง 19 เปรียบเทียบความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคมในด้านการเผยแพร่ศาสนา จำแนกตาม สมาชิกชมรมกิจกรรม

ข้อ	ด้านการเผยแพร่ศาสนา	ชมรม						t
		ชมรมพุทธศาสตร์			ไม่ใช่ชมรมพุทธศาสตร์			
		\bar{x}	S.D.	ระดับความ คาดหวัง	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คาดหวัง	
1	พระสงฆ์ควรเป็นผู้สอนศีลธรรมในสถานศึกษาทุกระดับ	4.20	0.79	มาก	4.07	0.87	มาก	1.03
2	พระสงฆ์ควรเทศน์หรือบรรยายธรรมให้ข้อคิดแก่นักเรียน	4.36	0.77	มาก	4.23	0.79	มาก	1.24
3	พระสงฆ์ควรอบรมให้ความรู้ด้านพุทธศาสนาและศีลธรรมแก่ประชาชน	4.36	0.75	มาก	4.34	0.77	มาก	0.23
4	พระสงฆ์ควรเทศน์สั่งสอนประชาชนในทุกวันพระ	4.11	0.89	มาก	4.17	0.87	มาก	0.50
5	พระสงฆ์ควรแสดงธรรมแก่ประชาชนทางสถานีวิทยุ	3.92	0.82	มาก	3.76	0.86	มาก	1.30
6	พระสงฆ์ควรแสดงธรรมแก่ประชาชนทางสถานีโทรทัศน์	3.90	0.88	มาก	3.78	0.90	มาก	0.99
7	พระสงฆ์ควรแนะนำให้ประชาชนเจริญกรรมฐานภาวนาตามความเหมาะสม	4.03	0.91	มาก	4.10	0.79	มาก	-0.56
8	พระสงฆ์ควรจัดให้มีการเข้าค่ายอบรมศีลธรรมและปฏิบัติธรรมแก่ประชาชนเป็นประจำ	4.11	0.91	มาก	3.95	0.90	มาก	1.31
9	พระสงฆ์ควรเป็นต้นแบบในการประพฤติปฏิบัติที่ดี	4.43	0.76	มาก	4.60	0.74	มากที่สุด	1.59
10	พระสงฆ์ควรพิมพ์หนังสือธรรมเผยแพร่ตามโอกาสต่าง ๆ	3.97	0.99	มาก	3.86	0.93	มาก	0.79
	รวม	4.14	0.85	มาก	4.09	0.84	มาก	0.50

หมายเหตุ : * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 19 ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคม: ตามทัศนะของนิสิต นักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก ด้านการเผยแพร่ศาสนาจำแนกตามสมาชิกชมรมกิจกรรม โดยภาพรวม พบว่า มีความคาดหวังไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคม: ตามทัศนะของนิสิต นักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก ด้านการเผยแพร่ศาสนาจำแนกตามสมาชิกชมรมกิจกรรม มีดังนี้

สมาชิกชมรมพุทธศาสตร์ มีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 เมื่อแจกแจงรายข้อย่อย พบว่า ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาตามทัศนะของนิสิตที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ การเป็นต้นแบบในการประพฤติปฏิบัติที่ดี ซึ่งมีระดับความคาดหวังมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การเทศน์หรือบรรยายธรรมให้ข้อคิดแก่นักเรียนและการอบรมให้ความรู้ด้านพุทธศาสนาและศีลธรรมแก่ประชาชน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43, 4.36 และ 4.20 ตามลำดับ ส่วนความคาดหวังน้อยที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 คือพระสงฆ์ควรแสดงธรรมแก่ประชาชนทางสถานีโทรทัศน์รองลงมาคือพระสงฆ์ควรแสดงธรรมแก่ประชาชนทางสถานีวิทยุและพระสงฆ์ควรพิมพ์หนังสือธรรมเผยแพร่ตามโอกาสต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 และ 3.97 ตามลำดับ

ไม่ใช่สมาชิกชมรมพุทธศาสตร์ มีความคาดหวังอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 เมื่อแจกแจงรายข้อย่อย พบว่า ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาตามทัศนะของนิสิตที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ การเป็นต้นแบบในการประพฤติปฏิบัติที่ดี ซึ่งมีระดับความคาดหวังมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การอบรมให้ความรู้ด้านพุทธศาสนาและศีลธรรมแก่ประชาชน และการเทศน์หรือบรรยายธรรมให้ข้อคิดแก่นักเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60, 4.34 และ 4.23 ตามลำดับ ส่วนความคาดหวังน้อยที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76 คือพระสงฆ์ควรแสดงธรรมแก่ประชาชนทางสถานีวิทยุ รองลงมาคือพระสงฆ์ควรแสดงธรรมแก่ประชาชนทางสถานีโทรทัศน์ และพระสงฆ์ควรพิมพ์หนังสือธรรมเผยแพร่ตามโอกาสต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78 และ 3.86 ตามลำดับ

จากการพิจารณารายข้อของนิสิต นักศึกษาที่อยู่ชมรมพุทธศาสตร์และไม่ได้อยู่ชมรมพุทธศาสตร์ พบว่า มีความคาดหวังไม่แตกต่างกัน

ตาราง 20 เปรียบเทียบความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคมในด้านประเพณีและพิธีกรรม จำแนกตาม สมาชิก
ชมรมกิจกรรม

ข้อ	ด้านประเพณีและพิธีกรรม	ชมรม						t
		ชมรมพุทธศาสตร์			ไม่ใช่ชมรมพุทธศาสตร์			
		\bar{x}	S.D.	ระดับความ คาดหวัง	\bar{x}	S.D.	ระดับความ คาดหวัง	
1	พระสงฆ์ควรเป็นผู้นำในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนา	4.21	0.89	มาก	4.45	0.73	มาก	2.29
2	พระสงฆ์ควรมีส่วนร่วมในการประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ ของหน่วยงานรัฐ	4.02	0.82	มาก	3.92	0.84	มาก	0.84
3	พระสงฆ์ควรให้ความรู้ด้านประเพณีพิธีกรรมแก่ประชาชนผู้มาบำเพ็ญบุญในงาน เทศกาลต่างๆ	4.18	0.86	มาก	4.22	0.78	มาก	-0.40
4	พระสงฆ์ควรแนะนำให้ประชาชนประพฤติปฏิบัติตามประเพณีพิธีกรรม	4.13	0.90	มาก	4.27	0.77	มาก	1.26
5	พระสงฆ์ควรส่งเสริมให้ประชาชนประกอบศาสนพิธีในวันสำคัญต่าง ๆ	4.15	0.85	มาก	4.32	0.76	มาก	1.64
6	พระสงฆ์ควรจัดศาสนพิธีในวันสำคัญทางพุทธศาสนาและวันสำคัญต่าง ๆ	4.21	0.96	มาก	4.28	0.82	มาก	0.61
7	พระสงฆ์ควรไปเจริญพุทธมนต์ตามที่ประชาชนนิมนต์	4.16	0.80	มาก	4.09	0.82	มาก	0.67
8	พระสงฆ์ควรช่วยเหลือสนับสนุนให้ประชาชนประกอบพิธีกรรมให้เหมาะสมกับ ประเพณี	4.41	0.76	มาก	4.26	0.75	มาก	1.48
9	พระสงฆ์ควรประพฤติปฏิบัติกิจของสงฆ์อย่างเคร่งครัด	4.41	0.78	มาก	4.60	0.71	มากที่สุด	1.75
10	พระสงฆ์ควรช่วยเหลือสนับสนุนประชาชนในการประกอบศาสนพิธีของครอบครัว	4.25	0.83	มาก	4.09	0.81	มาก	1.38
	รวม	4.21	0.84	มาก	4.25	0.80	มาก	0.08

หมายเหตุ : * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 20 ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคมในด้าน ประเพณีและพิธีกรรมจำแนกตามสมาชิกชมรมกิจกรรมโดยภาพรวม พบว่า มีความคาดหวังไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคม: ตามทัศนคติของ นิสิต นักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก ด้านประเพณีและพิธีกรรมจำแนกตามสมาชิก ชมรมกิจกรรม มีดังนี้

สมาชิกชมรมพุทธศาสตร์ มีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 เมื่อ แจกแจงรายข้อย่อย พบว่า ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาตามทัศนคติของ นิสิต ที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ การสนับสนุนให้ประชาชนประกอบพิธีกรรมให้เหมาะสมกับ ประเพณีและปฏิบัติกิจกรรมสงฆ์อย่างเคร่งครัด ซึ่งมีระดับความคาดหวังมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การช่วยเหลือสนับสนุนประชาชนในการประกอบศาสนพิธีของครอบครัว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 และ 4.25 ตามลำดับ ส่วนความคาดหวังน้อยที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 คือพระสงฆ์ควรมีส่วน ร่วมในการประกอบพิธีกรรมต่างๆ ของหน่วยงานรัฐ รองลงมาคือพระสงฆ์ควรแนะนำให้ประชาชน ประพฤติปฏิบัติตามประเพณีพิธีกรรม และพระสงฆ์ควรส่งเสริมให้ประชาชนประกอบศาสนพิธีใน วันสำคัญ ๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 และ 4.15 ตามลำดับ

ไม่ใช่สมาชิกชมรมพุทธศาสตร์ มีความคาดหวังอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 เมื่อ แจกแจงรายข้อย่อย พบว่า ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาตามทัศนคติของ นิสิตที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ การประพฤติปฏิบัติของสงฆ์อย่างเคร่งครัด ซึ่งมีระดับ ความคาดหวังมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การเป็นผู้นำในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนา และการ ส่งเสริมให้ประชาชนประกอบศาสนพิธีในวันสำคัญ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60, 4.45 และ 4.32 ตามลำดับ ส่วนความคาดหวังน้อยที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 คือพระสงฆ์ควรมีส่วนร่วมในการ ประกอบพิธีกรรมต่างๆ ของหน่วยงานรัฐ รองลงมาคือพระสงฆ์ควรไปเจริญพุทธมนต์ตามที่ ประชาชนนิมนต์ และพระสงฆ์ควรช่วยเหลือสนับสนุนประชาชนในการประกอบศาสนพิธีของ ครอบครัวมีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ 4.09 ตามลำดับ

จากการพิจารณารายข้อของนิสิต นักศึกษาที่เป็นสมาชิกชมรมพุทธศาสตร์และไม่ใช่ สมาชิกชมรมพุทธศาสตร์ พบว่า มีความคาดหวังไม่แตกต่างกัน

ตาราง 21 เปรียบเทียบความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคมในด้านการบริการชุมชน จำแนกตามสมาชิก
ชมรมกิจกรรม

ข้อ	ด้านการบริการชุมชน	ชมรม						t
		ชมรมพุทธศาสตร์			ไม่ใช่ชมรมพุทธศาสตร์			
		\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คาดหวัง	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คาดหวัง	
1	พระสงฆ์ควรมีบทบาทในการส่งเสริมให้ประชาชนเป็นคนดีมีคุณธรรม	4.41	0.66	มาก	4.44	0.71	มาก	-0.29
2	พระสงฆ์ควรมีบทบาทในการประสานระหว่างภาครัฐและเอกชน	3.95	0.97	มาก	3.86	0.92	มาก	0.96
3	พระสงฆ์ควรมีบทบาทในการสงเคราะห์เด็กกำพร้า คนยากจน หรือคนชรา	3.79	1.05	มาก	3.80	0.91	มาก	-0.09
4	พระสงฆ์ควรสนับสนุนส่งเสริมและให้ทุนการศึกษา แก่เด็กผู้ด้อยโอกาส	3.70	1.12	มาก	3.70	0.99	มาก	-0.13
5	พระสงฆ์ควรช่วยให้คำปรึกษา เกี่ยวกับปัญหาชีวิตแก่ประชาชน	4.02	1.07	มาก	3.93	0.97	มาก	0.08
6	พระสงฆ์ควรมีบทบาทในการแนะนำช่วยเหลือประชาชนรักษาสุขภาพกายและ สุขภาพจิต	4.03	1.01	มาก	3.96	0.90	มาก	0.61
7	พระสงฆ์ควรสนับสนุนส่งเสริมการสร้างอาชีพสุจริตแก่ประชาชน	4.11	0.83	มาก	4.10	0.88	มาก	0.12
8	พระสงฆ์ควรมีบทบาทในการหาทุนบริจาคช่วยเหลือผู้ประสบภัย	3.70	1.07	มาก	3.58	0.99	มาก	0.92
9	พระสงฆ์ควรมีบทบาทในการหาทุนเพื่อมาพัฒนาชุมชนให้เจริญ	3.70	1.15	มาก	3.60	1.03	มาก	0.22
10	พระสงฆ์ควรมีส่วนร่วมในการจัดตั้งกลุ่มองค์กรขึ้นในชุมชน เช่น ธนาคารข้าว ธนาคารควาย เป็นต้น	3.85	มาก	มาก	3.44	1.13	ปาน กลาง	0.27
	รวม	3.93	1.01	มาก	3.84	0.94	มาก	0.06

หมายเหตุ : * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 21 ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคม: ตามทัศนะของนิสิต นักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก ด้านการบริการชุมชน จำแนกตามสมาชิกชมรมกิจกรรม โดยภาพรวม พบว่า มีความคาดหวังไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคม: ตามทัศนะของนิสิต นักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก ด้านการบริการชุมชน มีดังนี้

สมาชิกชมรมพุทธศาสตร์ มีความคาดหวังอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 เมื่อแจกแจงรายข้อย่อย พบว่า ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาตามทัศนะของนิสิตที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ การควรมีบทบาทในการเสริมสร้างให้ประชาชนเป็นคนดีมีคุณธรรม ซึ่งมีระดับความคาดหวังมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การสนับสนุนส่งเสริมการสร้างอาชีพสุจริตแก่ประชาชน และการมีบทบาทในการแนะนำช่วยเหลือประชาชนรักษาสุขภาพกายและสุขภาพจิต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41, 4.11 และ 4.03 ตามลำดับ ส่วนความคาดหวังน้อยที่สุดคือ พระสงฆ์ควรสนับสนุนส่งเสริมให้ทุนการศึกษาแก่เด็กผู้ด้อยโอกาส พระสงฆ์ควรมีบทบาทในการหาทุนบริจาคผู้ประสบภัย และพระสงฆ์ควรมีบทบาทในการหาทุนเพื่อมาพัฒนาชุมชนให้เจริญ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 รองลงมาคือ พระสงฆ์ควรมีบทบาทในการสงเคราะห์เด็กกำพร้า คนยากจนหรือคนชรา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 ตามลำดับ

ไม่ใช่สมาชิกชมรมพุทธศาสตร์ มีความคาดหวังอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 เมื่อแจกแจงรายข้อย่อย พบว่า ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาตามทัศนะของนิสิตที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ พระสงฆ์ควรมีบทบาทในการส่งเสริมให้ประชาชนเป็นคนดีมีคุณธรรมมีความคาดหวังมากเป็นอันดับที่หนึ่ง ซึ่งมีระดับความคาดหวังมากที่สุด รองลงมาคือ พระสงฆ์ควรสนับสนุนส่งเสริมการสร้างอาชีพสุจริตแก่ประชาชนและพระสงฆ์ควรมีบทบาทในการแนะนำช่วยเหลือประชาชนรักษาสุขภาพกายและสุขภาพจิตมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 และ 3.96 ตามลำดับ ส่วนความคาดหวังน้อยที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.44 คือพระสงฆ์ควรมีส่วนร่วมในการจัดตั้งกลุ่มองค์กรขึ้นในชุมชน เช่น ธนาคารข้าว ธนาคารควาย เป็นต้น รองลงมาคือพระสงฆ์ควรมีบทบาทในการหาทุนบริจาคช่วยเหลือผู้ประสบภัย และพระสงฆ์ควรมีบทบาทในการหาทุนเพื่อมาพัฒนาชุมชนให้เจริญมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 และ 3.60 ตามลำดับ

จากการพิจารณารายข้อของนิสิต นักศึกษาที่เป็นสมาชิกชมรมพุทธศาสตร์และไม่ได้เป็นสมาชิกชมรมพุทธศาสตร์ พบว่า มีความคาดหวังไม่แตกต่างกัน

ตาราง 22 เปรียบเทียบความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคมในด้านการเผยแพร่ศาสนา จำแนกตาม สถานที่ตั้งครอบครัว

ข้อ	ด้านการเผยแพร่ศาสนา	สถานที่ตั้งครอบครัว						t
		บ้านอยู่ใกล้วัด รัศมีไม่เกิน 1 Km.			บ้านอยู่ไกลวัด รัศมีเกิน 1 Km.			
		\bar{x}	S.D.	ระดับความ คาดหวัง	\bar{x}	S.D.	ระดับความ คาดหวัง	
1	พระสงฆ์ควรเป็นผู้สอนศีลธรรมในสถานศึกษาทุกระดับ	4.09	0.85	มาก	4.09	0.87	มาก	0.06
2	พระสงฆ์ควรเทศน์หรือบรรยายธรรมให้ข้อคิดแก่นักเรียน	4.27	0.77	มาก	4.22	0.80	มาก	0.61
3	พระสงฆ์ควรอบรมให้ความรู้ด้านพุทธศาสนาและศีลธรรมแก่ประชาชน	4.36	0.78	มาก	4.32	0.76	มาก	0.52
4	พระสงฆ์ควรเทศน์สั่งสอนประชาชนในทุกวันพระ	4.15	0.89	มาก	4.18	0.85	มาก	-0.34
5	พระสงฆ์ควรแสดงธรรมแก่ประชาชนทางสถานีวิทยุ	4.37	0.84	มาก	3.83	0.87	มาก	-1.27
6	พระสงฆ์ควรแสดงธรรมแก่ประชาชนทางสถานีโทรทัศน์	3.73	0.92	มาก	3.85	0.89	มาก	-1.43
7	พระสงฆ์ควรแนะนำให้ประชาชนเจริญกรรมฐานภาวนาตามความเหมาะสม	4.08	0.80	มาก	4.10	0.80	มาก	-0.23
8	พระสงฆ์ควรจัดให้มีการเข้าค่ายอบรมศีลธรรมและปฏิบัติธรรมแก่ประชาชนเป็นประจำ	3.94	0.91	มาก	3.99	0.90	มาก	-0.58
9	พระสงฆ์ควรเป็นต้นแบบในการประพฤติปฏิบัติที่ดี	4.63	0.72	มากที่สุด	4.52	0.77	มากที่สุด	1.64
10	พระสงฆ์ควรพิมพ์หนังสือธรรมเผยแพร่ตามโอกาสต่าง ๆ	3.86	0.95	มาก	3.89	0.92	มาก	-0.33
	รวม	4.15	0.84	มาก	4.10	0.84	มาก	1.41

หมายเหตุ : * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 22 ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคม: ตามทัศนะของนิสิต นักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก ด้านการเผยแพร่ศาสนา จำแนกตามตามสถานที่ตั้งครอบครัว โดยภาพรวม พบว่ามีความคาดหวังไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคม: ตามทัศนะของนิสิต นักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก ด้านการเผยแพร่ศาสนา มีดังนี้

นิสิต นักศึกษาที่บ้านอยู่ใกล้วัดรัศมีไม่เกิน 1 กิโลเมตร มีความคาดหวังอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 เมื่อแจกแจงรายช้อย่อย พบว่า ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาตามทัศนะของนิสิตที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ การพิมพ์หนังสือธรรมะเผยแพร่ตามโอกาสต่าง ๆ ซึ่งมีระดับความคาดหวังมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การแสดงธรรมแก่ประชาชนทางสถานีวิทยุ และการอบรมให้ความรู้ด้านพุทธศาสนาและศีลธรรมแก่ประชาชนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63, 4.37 และ 4.36 ตามลำดับ ส่วนความคาดหวังน้อยที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 คือพระสงฆ์ควรแสดงธรรมแก่ประชาชนทางสถานีโทรทัศน์ รองลงมาคือพระสงฆ์ควรพิมพ์หนังสือธรรมะเผยแพร่ตามโอกาสต่าง ๆ และพระสงฆ์ควรจัดให้มีการเข้าค่ายอบรมศีลธรรมและปฏิบัติธรรมแก่ประชาชนเป็นประจำมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 และ 3.94 ตามลำดับ

นิสิต นักศึกษาที่บ้านอยู่ไกลวัดรัศมีเกิน 1 กิโลเมตร มีความคาดหวังอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 เมื่อแจกแจงรายช้อย่อย พบว่า ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาตามทัศนะของนิสิตที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ การเป็นต้นแบบในการประพฤติปฏิบัติที่ดี ซึ่งมีระดับความคาดหวังมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การอบรมให้ความรู้ด้านพุทธศาสนาและศีลธรรมแก่ประชาชน และการเทศน์หรือบรรยายธรรมให้ข้อคิดแก่นักเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52, 4.32 และ 4.22 ตามลำดับ ส่วนความคาดหวังน้อยที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 คือพระสงฆ์ควรแสดงธรรมแก่ประชาชนทางสถานีวิทยุ รองลงมาคือพระสงฆ์ควรแสดงธรรมแก่ประชาชนทางสถานีโทรทัศน์ และพระสงฆ์ควรพิมพ์หนังสือธรรมะเผยแพร่ตามโอกาสต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 และ 3.89 ตามลำดับ

จากการพิจารณารายชื่อของนิสิต นักศึกษา ที่บ้านอยู่ใกล้วัดรัศมีไม่เกิน 1 กิโลเมตร และบ้านอยู่ไกลวัดรัศมีเกิน 1 กิโลเมตร พบว่า มีความคาดหวังไม่แตกต่างกัน

ตาราง 23 เปรียบเทียบความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคมในด้านประเพณีและพิธีกรรม จำแนกตาม สถานที่ตั้ง
ครอบครัว

ข้อ	ด้านประเพณีและพิธีกรรม	สถานที่ตั้งครอบครัว						t
		บ้านอยู่ใกล้วัด รัศมีไม่เกิน 1 Km.			บ้านอยู่ไกลวัด รัศมีเกิน 1 Km.			
		\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คาดหวัง	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คาดหวัง	
1	พระสงฆ์ควรเป็นผู้นำในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนา	4.50	0.66	มาก	4.36	0.82	มาก	2.07
2	พระสงฆ์ควรมีส่วนร่วมในการประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ ของหน่วยงานรัฐ	3.93	0.79	มาก	3.93	0.88	มาก	-0.10
3	พระสงฆ์ควรให้ความรู้ด้านประเพณีพิธีกรรมแก่ประชาชนผู้มาบ่าเพิญบุญในงานเทศกาลต่างๆ	4.31	0.77	มาก	4.21	0.81	มาก	1.33
4	พระสงฆ์ควรแนะนำให้ประชาชนประพฤติปฏิบัติตามประเพณีพิธีกรรม	4.31	0.77	มาก	4.21	0.81	มาก	1.43
5	พระสงฆ์ควรส่งเสริมให้ประชาชนประกอบศาสนพิธีในวันสำคัญต่าง ๆ	4.39	0.69	มาก	4.23	0.82	มาก	2.39
6	พระสงฆ์ควรจัดศาสนพิธีในวันสำคัญทางพุทธศาสนาและวันสำคัญต่าง ๆ	4.29	0.85	มาก	4.27	0.83	มาก	0.23
7	พระสงฆ์ควรไปเจริญพุทธมนต์ตามที่ประชาชนนิมนต์	4.14	0.79	มาก	4.06	0.88	มาก	1.07
8	พระสงฆ์ควรช่วยเหลือสนับสนุนให้ประชาชนประกอบพิธีกรรมให้เหมาะสมกับประเพณี	4.28	0.73	มาก	4.27	0.76	มาก	0.02*
9	พระสงฆ์ควรประพฤติปฏิบัติกิจของสงฆ์อย่างเคร่งครัด	4.57	0.73	มากที่สุด	4.56	0.71	มากที่สุด	1.53
10	พระสงฆ์ควรช่วยเหลือสนับสนุนประชาชนในการประกอบศาสนพิธีของครอบครัว	4.10	0.78	มาก	4.12	0.84	มาก	-0:21
	รวม	4.28	0.75	มาก	4.22	0.81	มาก	1.31

หมายเหตุ : * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 23 ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคม: ตามทัศนะของนิสิต นักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก ด้านประเพณีและพิธีกรรม จำแนกตามตามสถานที่ตั้งครอบครัวโดยภาพรวม พบว่ามีความคาดหวังไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคม: ตามทัศนะของนิสิต นักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก ด้านประเพณีและพิธีกรรม จำแนกตามตามสถานที่ตั้งครอบครัว มีดังนี้

นิสิต นักศึกษา ที่บ้านอยู่ใกล้วัดรัศมีไม่เกิน 1 กิโลเมตร มีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 เมื่อแจกแจงรายข้อย่อย พบว่า ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาตามทัศนะของนิสิตที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ การประพฤติปฏิบัติกิจของสงฆ์อย่างเคร่งครัด ซึ่งมีระดับความคาดหวังมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การเป็นผู้นำในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนาและการส่งเสริมให้ประชาชนประกอบศาสนพิธีในวันสำคัญต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57, 4.50 และ 4.39 ตามลำดับ ส่วนความคาดหวังน้อยที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 คือ พระสงฆ์ควรมีส่วนร่วมในการประกอบพิธีกรรมต่างๆ ของหน่วยงานรัฐ รองลงมา คือพระสงฆ์ควรช่วยเหลือสนับสนุนประชาชนในการประกอบศาสนพิธีของครอบครัวและพระสงฆ์ควรไปเจริญพุทธมนต์ตามที่ประชาชนนิมนต์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 และ 4.14 ตามลำดับ

นิสิต นักศึกษาที่บ้านอยู่ไกลวัดรัศมีเกิน 1 กิโลเมตร มีความคาดหวังอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 เมื่อแจกแจงรายข้อย่อย พบว่า ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาตามทัศนะของนิสิตที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ การประพฤติปฏิบัติกิจของสงฆ์อย่างเคร่งครัด ซึ่งมีระดับความคาดหวังมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การเป็นผู้นำในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนา การจัดศาสนพิธีในวันสำคัญทางพุทธศาสนาและวันสำคัญต่าง ๆ และช่วยเหลือสนับสนุนให้ประชาชนประกอบพิธีกรรมให้เหมาะสมกับประเพณี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56, 4.36 และ 4.27 ตามลำดับ ส่วนความคาดหวังน้อยที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 คือพระสงฆ์ควรมีส่วนร่วมในการประกอบพิธีกรรมต่างๆ ของหน่วยงานรัฐ รองลงมา คือพระสงฆ์ควรไปเจริญพุทธมนต์ตามที่ประชาชนนิมนต์และพระสงฆ์ควรช่วยเหลือสนับสนุนประชาชนในการประกอบศาสนพิธีของครอบครัวมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 และ 4.12ตามลำดับ

จากการพิจารณารายข้อ พบว่าพระสงฆ์ควรช่วยเหลือสนับสนุนให้ประชาชนประกอบพิธีกรรมให้เหมาะสมกับประเพณี มีความคาดหวังแตกต่างกัน ส่วนข้ออื่นๆ มีความคาดหวังไม่แตกต่างกัน

ตาราง 24 เปรียบเทียบความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคมในด้านการบริการชุมชน จำแนกตาม สถานที่ตั้ง
ครอบครัว

ข้อ	ด้านการบริการชุมชน	สถานที่ตั้งครอบครัว						t
		บ้านอยู่ใกล้วัด - รัศมีไม่เกิน 1 Km.			บ้านอยู่ไกลวัด รัศมีเกิน 1 Km.			
		\bar{x}	S.D.	ระดับความ คาดหวัง	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คาดหวัง	
1	พระสงฆ์ควรมึบทบาทในการส่งเสริมให้ประชาชนเป็นคนดีมีคุณธรรม	4.50	0.67	มาก	4.38	0.72	มาก	1.76
2	พระสงฆ์ควรมึบทบาทในการประสานระหว่างภาครัฐและเอกชน	3.85	0.91	มาก	3.89	0.94	มาก	0.54
3	พระสงฆ์ควรมึบทบาทในการสงเคราะห์เด็กกำพร้า คนยากจน หรือคนชรา	3.71	0.92	มาก	3.87	0.94	มาก	-1.96
4	พระสงฆ์ควรสนับสนุนส่งเสริมและให้ทุนการศึกษา แก่เด็กผู้ด้อยโอกาส	3.59	0.99	มาก	3.74	1.02	มาก	-1.59
5	พระสงฆ์ควรช่วยให้คำปรึกษา เกี่ยวกับปัญหาชีวิตแก่ประชาชน	3.90	0.98	มาก	3.97	0.98	มาก	-0.75
6	พระสงฆ์ควรมึบทบาทในการแนะนำช่วยเหลือประชาชนรักษาสุขภาพกายและสุขภาพจิต	3.94	0.90	มาก	3.99	0.93	มาก	-0.64
7	พระสงฆ์ควรสนับสนุนส่งเสริมการสร้างอาชีพสุจริตแก่ประชาชน	4.06	0.91	มาก	4.13	0.85	มาก	-0.84
8	พระสงฆ์ควรมึบทบาทในการหาทุนบริจาคช่วยผู้ประสบภัย	3.47	1.01	ปานกลาง	3.70	0.99	มาก	2.34
9	พระสงฆ์ควรมึบทบาทในการหาทุนเพื่อมาพัฒนาชุมชนให้เจริญ	3.60	1.01	มาก	3.66	1.07	มาก	0.81
10	พระสงฆ์ควรมีส่วนร่วมในการจัดตั้งกลุ่มองค์กรขึ้นในชุมชน เช่น ธนาคารข้าว ธนาคารควาย เป็นต้น	3.38	1.14	ปานกลาง	3.60	1.15	มาก	1.88
	รวม	3.80	0.94	มาก	3.90	0.96	มาก	0.28

หมายเหตุ : * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 24 ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคม: ตามทัศนะของนิสิต นักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก ด้านการบริการชุมชน จำแนกตามตามสถานที่ตั้งครอบครัว โดยภาพรวม พบว่า มีความคาดหวังไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคม: ตามทัศนะของนิสิต นักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก ด้านการบริการชุมชน จำแนกตามตามสถานที่ตั้งครอบครัว มีดังนี้

นิสิต นักศึกษาที่บ้านอยู่ใกล้วัดรัศมีไม่เกิน 1 กิโลเมตร มีความคาดหวังอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 เมื่อแจกแจงรายข้อย่อย พบว่า ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาตามทัศนะของนิสิตที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ การมีบทบาทในการส่งเสริมให้ประชาชนเป็นคนดีมีคุณธรรม ซึ่งมีระดับความคาดหวังมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การสนับสนุนส่งเสริมการสร้างอาชีพสุจริตแก่ประชาชน และการมีบทบาทในการแนะนำช่วยเหลือประชาชนรักษาสุขภาพกายและสุขภาพจิตมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50, 4.06 และ 3.94 ตามลำดับ ส่วนความคาดหวังน้อยที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.38 คือพระสงฆ์ควรมีส่วนร่วมในการจัดตั้งกลุ่มองค์กรขึ้นในชุมชน เช่น ธนาคารข้าว ธนาคารควาย เป็นต้น รองลงมา คือ พระสงฆ์ควรมีบทบาทในการหาทุนบริจาคช่วยเหลือผู้ประสบภัย และพระสงฆ์ควรสนับสนุนให้ทุนการศึกษาแก่เด็กผู้ด้อยโอกาสมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.47 และ 3.59 ตามลำดับ

นิสิต นักศึกษาที่บ้านอยู่ไกลวัดรัศมีเกิน 1 กิโลเมตร มีความคาดหวังอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 เมื่อแจกแจงรายข้อย่อย พบว่า ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาตามทัศนะของนิสิตที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ การมีบทบาทในการส่งเสริมให้ประชาชนเป็นคนดีมีคุณธรรมซึ่งมีระดับความคาดหวังมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การสนับสนุนส่งเสริมการสร้างอาชีพสุจริตแก่ประชาชน และการให้แนะนำช่วยเหลือประชาชนรักษาสุขภาพกายและสุขภาพจิต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38, 4.13 และ 3.99 ตามลำดับ ส่วนความคาดหวังน้อยที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 คือพระสงฆ์ควรมีส่วนร่วมในการจัดตั้งกลุ่มองค์กรขึ้นในชุมชน เช่น ธนาคารข้าว ธนาคารควาย เป็นต้น รองลงมาคือพระสงฆ์ควรมีบทบาทในการหาทุนเพื่อมาพัฒนาชุมชนให้เจริญ และพระสงฆ์ควรมีบทบาทในการหาทุนบริจาคช่วยเหลือผู้ประสบภัยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66 และ 3.70 ตามลำดับ

จากการพิจารณารายข้อของนิสิต นักศึกษาที่บ้านอยู่ใกล้วัดรัศมีไม่เกิน 1 กิโลเมตรและบ้านไกลวัดรัศมีเกิน 1 กิโลเมตร พบว่า มีความคาดหวังไม่แตกต่างกัน